

Nr. 171

**BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgodą i pracą!**

*****

KALENDARZYK

25 N Prospera B W
26 P Jana i Pawła
27 W Władysława
28 S Leona II
29 C Piotra i P.
20 P Wsp. św. Pawła
1 S N, K. P, J, Chr,

Cena prenumeraty:

w Łodzi

Kwartalnie Mk 1890
Miesięcznie " 650
za roznośnienie
70 mk. miesięcznie
Z przes. poczt.
Kwartalnie mk. 2250
Miesięcznie " 700
poza Łodzią egz. 32

w Ameryce

1/2 dolara miesięcznie
Konto Pocztow. Kasy
Oszczędności 60.594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

REDAKCJA

w ŁODZI

**Al, Kościuszki 41
TELEFON 28,**

ROZWIÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela, dnia 25 czerwca 1922 roku

Ogłoszenia przyjmuje administracja do godz. 6-ej; po 6-ej dolicza się 50%
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofiar administracja nie odpowiada.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Przed podziałem pasa neutralnego.

(wp) W oczekiwaniu bliskiego podziału pasa neutralnego pomiędzy Polską a Litwą przez Ligę Narodów, Litwini organizują zbrojne ekspedycje do pasa neutralnego i wymuszają na ludności podpisy za przyłączeniem do Litwy. (2)

Bojkot Polski przez Niemcy.

(wp) Rada Ambasadorów na posiedzeniu 14 czerwca obradowała nad notą polską w sprawie bojkotowania przez Niemcy handlu polskiego. Rada Ambasadorów przestała do polskiego urzędowa notę w której do nosi, iż zawiadomiła rząd niemiecki, że ma znieść wszelkie zarządzenia, mające na celu bojkotowanie Polski. (2)

Prócz tego oświadczyła Rada Ambasadorów, że ewentualne zniesienie bojkotu nie może być pod żadnym pozorem przedmiotem targów w rokowaniach polsko-niemieckich w sprawie art. 92-go Traktatu Wersalskiego. Artykuł ten omawia sposób ponoszenia ciężarów finansowych Polski i Niemiec, które te kraje obciążają na podstawie art. 254 Traktatu Wersalskiego. (2)

Stosunki kulturalne polsko-czeskie.

(wp) Dla utrwalenia stosunków kulturalnych z Polską czeskie min. oświecenia przeznaczyło stypendjum w sumie 12,000 kor. czeskich dla obywatela polskiego, który zechce w r. szk. 1922 | 1923 w uniwersytecie Karola w Pradze Czeskiej wykładać język polski. (2)

Pretensje niemieckie.

(wp) Niemiecka partja gospodarczo-postępowa wniosła do sejmu gdańskiego interpelacje z powodu kursowania na liniach kolejowych w. m. Gdańska wagonów z napisami i obwieszczeniami w języku polskim. Interpelacja do maga się usunięciem tych napisów. (2)

Z Rady Ministrów.

(wp) Na nadzwyczajnym posiedzeniu Rady Ministrów, odbytem w piątek rozpatrywany był między innymi projekt ustawy o zniesieniu ograniczeń kościoła katolickiego w Kongresówce. (2)

Szykany w Prusach Wschodnich.

(wp.) Władze niemieckie szykują systematycznie ludność polską w Prusach wschodnich. Mimo zniesienia cenzury listy wysyłane do osób o polskim brzmieniu nazwiska zazwyczaj są otwierane. Nawet urzędnicy konsularni polscy w Kwidzynie i Olsztynie podlegają tym szykanom. (5)

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim tym którzy w czasie bezrobocia pracowników bankowych w Łodzi okazali nam pomoc moralną, materjalną, jakoteż i czynną a wiec: pp. Wojewodzie D-rowskiemu, Inspektorowi pracy, p. Wojtkiewiczowi, posłom na Sejm: Waszkiewiczowi, Fichnie i Haraszowi, radnym m. Łodzi: Kotkowskiemu, Boryślawskiemu, i Hilszerowi, prasie miejscowej i zamiejscowej oraz wszystkim związkom, organizacjom i stowarzyszeniom zawodowym, kulturalnym, oświatowym, w szczególności pracownikom Elektryczni, Gazowni, Tramwajów, pracownikom miejskim oraz Stowarzyszeniu Handlowców Polskich za łaskawe udzielenie nam lokalu, jakoteż i wszystkim sympatykom naszego ruchu składamy z całego serca serdeczne podziękowanie.

**Zarząd Związku Zawodowego
Pracowników Bankowych w Łodzi**

2822K)

3 pokoje z kuchnią

w śródmieściu do wynajęcia w nowowbudowanym domu. 5-6 wiecz. Biuro
Pośrednicze A. Taszycki Piotrkowska 90. (2829K)

Przed rewolucją w Rosji?

BERLIN, (A.P) Korespondent „Daily Express” donosi z Hagi o możliwości powstania nowej rewolucji w Rosji Lenin zaniemówił, Czy czerin bawiący obecnie w Berlinie obawia się powrócić do Moskwy, a całym rządem owładnięli obecnie skrajni bolszewicy Stalin, Rykow i Kasieniew. Trocki gromadzi na wszelkie ewentualności swe wojska, a jeżeli w obecnej sytuacji nie nastąpi szybka zmiana, to Rosja stanie się widownią wielkiego powstania przeciwko rządowi bolszewickim. (8)

Dwudziesta pierwsza choroba Lenina.

Niewyczerpany temat dla „komunikatów” sowieckich

RYGA (A. P.) W przeciwstawieniu wiadomości do podanego urzędowo biuletynu sowieckiego w sprawie stanu choroby Lenina donoszą tu z wiarogodnego źródła moskiewskiego,

że konsylium lekarzy niemieckich ustaliło u niego paraliż postępowy. Choroba przeniosła się na mózg. Lenin przytomności nie stracił, ale nie może łączyć słów z pojęciami. Lekarze oświadczyli, że wyzdrowienie jest zupełnie wykluczone, że jednak pacjent ich może żyć jeszcze kilka lat. Zewnętrzne cechy przemawiają zatem, że Lenin jest chory na przyzmo (lues). Choć reakcja Wasermana wykazała wynik negatywny. (5)

Ryko następcą Lenina

RYGA, 22-6 — Rząd Sowieków zaprzecza wiadomości o utworzeniu Rady Trzech, która miała urzędować w czasie choroby Lenina. Kwestja ta wogóle nie była omawiana w kołach miarodajnych. Natomiast wydano urzędowe zawiadomienie, że następcą Lenina ma być Rykow. (2)

GDZIE SEDNO PRZESILENIA.

W miarę przebiegu przesilenia gabinetowego, dochodzimy coraz bardziej do przesładczenia, że sedno całej tej skomplikowanej sytuacji leży właściwie nie gdzie indziej, jeno w samym, a samym centrum Belwederu.

Bo oto, jak się przedstawia historjografia dziwnego przesilenia.

Dnia 2-go czerwca na posiedzeniu Rady Ministrów, kiedy nikomu nie śniło się nawet o kwestjonowaniu poczynań gabinetu p. Ponikowskiego, a nie śniło li tylko ze względu na będące w toku krystalizacji przeliczne zagadnienia, zwłaszcza w polityce zagranicznej Polski, p. Naczelnik Państwa, Józef Piłsudski nie zawahał się przed nagłem i nieobliczalnym w skutkach, jak widzimy, zerwaniem prac gabinetu.

W piątek dnia 9-go bm. większość sejmowa pod przewodnictwem p. marszałka Trampczyńskiego 256 głosami przeciw 164 wypowiada się za utrzymaniem rządu p. Ponikowskiego. Mimo to i tej wyraźnie stwierdzonej większości, na której opierał się właśnie gabinet p. Ponikowskiego, p. Naczelnik Państwa nie powołuje z powrotem p. Ponikowskiego do rządów, ale przechodząc ponad woli Sejmu suwerennego do porządku dziennego, domaga się uparcie wyjaśnienia tego, co było jasnym, jak słońce, a tylko w razie nadmiaru specjalnej woli mogło słuzić jak precedens do przewleknięcia sprawy.

Ostatecznie sprawy te wyjaśniono a wyjaśniono w ten sposób, że nie kwestjonowano inicjatywy Naczelnika Państwa w powoływaniu gabinetu, względnie w wyznaczeniu premiera, co jest tylko formalną różnicą w brzmieniu poszczególnych wyrazów, z tem że „rząd powołany przez Naczelnika Państwa musi uzyskać votum zaufania Sejmu. To przecież chyba nie może ulegać dyskusji. W braku jednak odnośnej propozycji ze strony Naczelnika Państwa (gdyż Sejm spodziewał się widocznie z tej strony prawnej, bardziej tendencyjnej bierności) organ, regulaminowo przez Sejm ustanowiony, tym razem, tj. Komisja Główna, miał desygnować premiera.

Tak, jak się spodziewano, tak się też stało. Pismem z dnia 17-go czerwca br. Naczelnik Państwa Józef Piłsudski zrzekł się inicjatywy powoływania nowego rządu, a natomiast prosił marszałka Sejmu o wskazanie desygnowanego, przez Sejm w myśl uchwały z dnia 16 i 17-go bm. premiera.

Cóż tedy, pozostało Sejmowi uczynić. Skoro Naczelnik Państwa zrzekł się inicjatywy w powołaniu rządu na podstawie odnośnego punktu, uchwały z dnia 16 i 17-go bm. organ, regulaminowo przez Sejm ustanowiony, tj. Komisja Główna 299 głosami przeciw 98 dnia 16-go czerwca br. „desygnowała“ na prezydenta gabinetu p. Stefana Przanowskiego.

Zatem też potem, stosownie do utartego zwyczaju, oraz stosownie do szczegółowo podkreślonej woli p. Naczelnika Państwa w jego piśmie z dni 17 bm. p. Marszałek zawiadomił p. Naczelnika Państwa o nazwisku desygnowanego przez Sejm w myśl uchwały z dnia 16—17 czerwca premiera.

I zdawało się, że teraz jest już wszystko w porządku. Alisli... nie było wszystko w porządku. Mianowicie nie był w porządku p. Naczelnik Państwa. Miał bowiem powierzyć teraz rządu nowodesygnowanemu premierowi, p. Naczelnik Państwa powiadomił tylko p. Marszałka Sejmu, że „przyjmuje wybór premiera do wiadomości“. I na tem się skończyło. Lecz któż miał teraz wprowadzić oficjalnie nowodesygnowanego premiera na urząd, skoro to przysługiwało jedynie najwyższej władzy wykonawczej, jaką jest w Polsce tylko i wyłącznie p. Naczelnik Państwa?... Istotnie nikt. I tu już objawiła się zła wola p. Naczelnika Państwa, który po prostu uchylał się od wykonania zwykłego obowiązku.

I odtąd zaczęły się dziać najrozmaitsze i najbardziej nieoczekiwane rzeczy. P. Stefan Przanowski oczywiście zrzekł się przyjęcia powierzonej misji. Lewe stronnictwa sejmowe zaczęły wyprawiać bardzo niesamowite harce, przeszkadzając od uchwalenia wniosków w kwestji ośmiu do ich natychmiastowego

obalenia w opinii; zaczęły się nader bezplodne i bardzo długie dysertacje, a tymczasem sprawa stworzenia rządu nie posunęła się ani o krok naprzód.

Aż zeszło na tem trzy dni. W piątek 23-go bm. Sejm 182 głosami przeciw 173 odrzucił, poniżający Sejm w opinii społeczeństwa, wniosek nagły P. P. S. o reasumpcję raz już powziętej uchwały Sejmu z dnia 16 i 17-go bm. Sprawa stała się tedy, na punkcie z dnia 17-go czerwca, przy czem stwierdzono poraż drugą, że wola Sejmu jest jasno sprecyzowana i świadoma, a tylko upór Naczelnika Państwa w podporządkowaniu się woli tego Sejmu, rzecz obojętna w jakiej to stanie się formie, nie pozwala sprawie wyruszyć z miejsca.

Dziś chodzi tylko o to, ażeby ewentualna kandydatura p. Naczelnika Państwa nie była przedmiotem obrad owej Komisji Głównej, co już jest przesadną drażliwością na punkcie ambicji własnych, gdyż owa Komisja jest przedstawicielką Sejmu, jakby się można wyrazić w tej sprawie i wszystkie głosy na plenum sejmowym są tam przez poszczególne delegacje reprezentowane. Głosowanie bowiem odbywa się tak, że przedstawiciele każdego klubu oddają tyle głosów, ile członków liczy klub przez nich reprezentowany i wola Sejmu jest tu tylko formalnie inaczey wyrażona, lecz zasadniczo będzie ona nie inną, niż to się okaże w owej komisji głównej. — Jest to zresztą pewnego rodzaju ułatwienie sposobu porozumienia się Naczelnika Państwa z Sejmem w sprawie powołania nowego rządu.

Dlatego też nie zastanawiając się żadną formalną ekscypcją, jeżeli tylko Naczelnik Państwa ma dość dobrej woli do współdziałania w likwidacji ze wszechmiar niebezpiecznego już kryzysu rządowego, to bardzo łatwo może się do tego przyczynić, gdyż jak widzimy, dziś tylko z tej strony są bardzo wyraźne ku temu przeszkody.

Kwestja danego stanowiska wobec stwierdzonej, wyraźnej woli Sejmu jest dziś na oczach całego narodu i jako taka staje się przedmiotem bardzo poważnych trosk całego społeczeństwa.

W. Dołycki.

KOLLEKTYWIZM A INDYWIDUALIZM

W mechanice siły poznajemy po skutkach. Ta sama zasada daje się stosować do zjawisk społecznych. Im więcej jednostka społeczna rachuje na pomoc drugich współobywateli jako całości czyli na pomoc kolektywną komuny, tem słabiej rozwija się jej inicjatywa i tem słabsze stają się jej osobiste wysiłki dla polepszenia bytu. Przeciwnie im więcej na siebie tylko rachuje, tem więcej rozwija się inicjatywa, tem intensywniejsze stają się wysiłki dające nie tylko do zaspokojenia potrzeb życiowych ale do wniesienia się wyżej.

Społeczeństwo o kolektywistycznym ustroju porównać można ze stanowiskiem funkcjonariuszy państwowych, komunalnych ad ministracyjnych i tp. pobierających stałą płacę, bez względu na wydadność pracy, nie są oni zainteresowani w produkcji; oczywiście taki stan materialny wywołuje odpowiedzialny mu stan psychiczny, który bynajmniej nie jest bodźcem do wzmożenia się pracy; przecież pensja i tak będzie „na pierwszego“ emeryturka także; poco się nateżać, co się dzisiaj nie zrobi, zrobi się jutro, a zresztą nie zrobi ja, zrobi drugi! Oto kwintesencja psychy kolektywistycznej, z dodatkiem cichego życzenia aby jak najprędzej awansować do wyższej płacy przy czem i część pracy da się zepchnąć na podwładnych, niech oni wtedy robią. Tego rodzaju stosunki panują nie tylko w biurach ale i we wszystkich przedsiębiorstwach opartych na etatyzmie i to nie tylko u nas ale wszędzie.

Ugruntowanie systemu kolektywistycznego na zasadach etatyizmu, do czego dążą socjaliści wprowadziłoby do społeczeństwa w ogóle takie stosunki, o jakich powyżej mówiliśmy. Realnie biorąc, byłyby to skutki czysto ludzkie; wszak człowiek przyzwyczaja się bardzo prędko do pewnej stopy życia, jemu dostępnej materialnie, nie mając zaś możliwości polepszenia jej wpada w apatię — dążność bowiem przyrodzona człowieka, czem się

różni od zwierzęcia, jest polepszyć swoje warunki bytu materialnego i duchowego.

Łatwo wywnioskować że społeczeństwo któreby żyło w podobnym ustroju a zatem według takich zasad chowało swe dzieci, niechybnie dążyłoby ku upadkowi, albowiem tak jak niewygyminastykowane muszkuły karłowacieją, tak samo karłowacieć musi duch ludzki trzymany apatią na uwięzi. Z czasem doszłoby się do niemal doskonałej bezczynności Dalekiego Wschodu, gdzie szerokie warstwy ludności tyle pracują ile koniecznie potrzeba aby z głodu nie ginąć. A Wschód, to par excellence kraina o ustroju społecznym kolektywistycznym.

Powszechnie wiadomem jest że najintensywniejszą i najproduktywniejszą staje się praca wtedy gdy pracownik jest w tem zainteresowany a zainteresować go można systemem pracy na akord, premją, akordem i premją lub udziałem w zyskach. System 1) takiej organizacji pracy powstał w krajach wybitnie nie kolektywistycznych a indywidualistycznych: w Anglii i Ameryce, w tych właśnie krajach gdzie przed wojną, brak było kandydatów do służby państwowej, bo jak mawiano: „to nie popłaca“.

Zaznaczyć należy, że praca oparta na wyżej przytoczonych zasadach odbywa się ku obopólnemu zadowoleniu pracowników i pracodawców.

Takiego obopólnego zadowolenia niema w krajach gdzie pokutują jeszcze pierwiastki kolektywistyczne, jak to ma przeważnie miejsce na kontynencie europejskim.

Przyzwyczajenie nabyte długoletniem wadliwym wychowaniem, spaczyło naturę ludzi i łatwo się przyzwyczaić do miękkiej poduszki, a taką poduszką jest kolektywizm i z niego powstały etatyzm, oczywiście dla tych którzy gromadnie wola... spać aniżeli wspinać się coraz wyżej po drabinie pracy nie oglądając się na to aby ją kto podparł lecz sami zapewniwszy się, że mocno stoł.

Nie jeden powie że przyjemniej spać aniżeli pracować, lub że tylko tyle należy pracować ile się musi do czego się najlepiej nada je ustroj kolektywistyczny ale czy to bezwzględnie możliwe i celowe?

Inż. Folkierski.

Czerwona armja.

(o) Pisma niemieckie po zawarciu układu niemiecko-rosyjskiego pełne są informacji o czerwonej armji. Wedle nich naczelnym wodzem czerwonej armji jest Trocki, zastępcą jego Sklanskij, do pomocy dodani mu są tow.: Rykow, Stalin i Smilga — pisze „Gaz. Warszawska“.

Naczelnemu wodzowi podlega bezpośrednio Komitet „Stawka Republiki“, Komitetowi temu zaś dyrektor cenzury wojskowej i biura szyfrowego.

Dalej Trockiemu podlegają dowództwo powszechnego wyszkolenia wojskowego („Wstęobucza“) z szefem Podwojskim i głównodowodzący Kamieniew. Ten ostatni ma pod sobą szef sztabu Lebediewa, szefa naczelnego zarządu inżynierji Kartaszowa i zarząd Czerwonej armji (M. s. wojsk.).

Zarząd ten składa się z Wydziału piechoty z szefem Nadojenoj, z wydziału jazdy pod Curykowem, artylerji pod Scheidemannem i sanitarnego pod Iwanowskim.

Pierwszym pomocnikiem Lebediewa jest Szapocznikow, mający pod sobą oddział operacyjny, sprawy szkolne, centralną ewidencję, oddział dla wewnętrznych spraw służbowych i oddział wywiadowczy.

Drugi pomocnik Gari ma pod sobą oddział spraw Wschodu, oddział organizacyjny, mobilizacyjny i t. zw. oddział czerwono-armijskich komunistów t. j. organizacji komunistycznej w wojsku.

Trzeciemu pomocnikowi Samojłowowi podlegają: oddział topograficzny, Komisja likwidacyjna (likwidująca rozwiązane jednostki), sprawy emerytów, oddział personalny, administracyjny i gospodarczy, centrale zaopatrywania i biuro nakładu broszur wojskowych.

Sytuacja polityczna w świecie.

Kronika zagraniczna

Plany zamachu monarchistycznego w Bawarii.

(x) „Freiheit“ donosi o bardzo rozgałęzionej w Bawarii, na Śląsku i Saksonii organizacji, która ma na celu doprowadzenie do upadku republiki i do wskrzeszenia monarchji. Ludendorff wtajemniczony jest w ten plan, według którego ma być uniemożliwiony wszelki do wóz żywności do Saksonii, by w ten sposób zapobiedz wybuchowi strajku generalnego robotników. (2)

Zamiast arystokracji rodowej, arystokracja ducha.

(x) Na jednym z ostatnich posiedzeń Izby w Londynie przedłożono projekt ustawy o reformie Izby Wyższej. W motywach powiedziano, że celem reformy jest zastąpienie arystokracji rodowej przez arystokrację ducha. Projekt przewiduje zniesienie dziedzicznej godności parów, wyjąwszy członków domu królewskiego. Przy wyborze odgrywać mają rolę tylko zasługi osobiste. (2)

Manowry w Finlandji.

(x) Przybył tutaj w całym komplecie i w pełnym rynsztunku cały oddział królewsko-duński strzelców, który ma uczestniczyć w mających się odbyć pomiędzy Hango a Helsingforssem manewrach. W manewrach tych ma uczestniczyć również polski attache wojskowy. 5

W przyszłym tygodniu przybywa do Finlandji przeszło 200 przedstawicieli prasy skandynawskiej. W sierpniu przybędą studenci trzech uniwersytetów skandynawskich. Wszystkie wizyty te zainicjowane zostały przez rząd fiński, który szuka coraz większego zbliżenia ze Szwecją, Danją i Norwegją. (A. P.) (5)

Proces eserów w Moskwie.

(x) Przewodniczący trybunału rewolucyjnego oświadczył, że będzie zniewolony wobec prasy, która przyjęła więcej umiarkowane stanowisko wobec oskarżonych eserów zastosować wszelkie środki represalji i konfiskować ewentualnie pisma, które występować będą w ich obronę. (A. P.) (5)

Tel. No. 14-09.

BOKSLEITNER, BOY i S-ka

Spółka z ogr. odp.

ARTYKUŁY TECHNICZNE

Łódź, Piotrkowska 149,

Oddział w Warszawie Senatorska 3,

Tel. 505—54 i 209—32,

2740P

Dzień rozstrzygający?

WARSZAWA, 24 (PAT) Komisja główna na dzisiejszym swem posiedzeniu przyjęła wniosek posła Woźnickiego treści następującej:

Komisja główna uchwała zwrócić się do Naczelnika Państwa, aby zechciał skorzystać z przysługującego mu prawa inicjatywy w sprawie tworzenia gabinetu.

Po krótkiej wymianie zdań, po przyjęciu tej rezolucji, marszałek oświadczył, że osobiście zawiezie decyzję komisji głównej do Naczelnika Państwa. Poza tem marszałek zaproponował zwołanie komisji głównej na jutro.

WARSZAWA, 24 (PAT) W myśl uchwały powziętej na posiedzeniu komisji głównej, pan marszałek Sejmu udał się o godz. 6 popołudniu do p. Naczelnika Państwa i za komunikował mu treść powziętej przez ko-

misję uchwały. Pan Naczelnik Państwa przyjął p. marszałka Sejmu życzliwie i oświadczył, że jutro prawdopodobnie w godzinach popołudniowych da ze swej strony odpowiedź w formie pisemnej.

Marszałek Sejmu zwrócił się do przedstawicieli klubów sejmowych, aby jutro w godzinach popołudn. byli obecni w Sejmie.

KANDYDATURA P. PLUCIŃSKIEGO.

WARSZAWA, 24 (wl) W kuluarach rozeszła się dziś pogłoska, że jednym z kandydatów na premiera grup centrowych jest podobno p. Pluciński, komisarz Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku.

Prawica ma wysuwać kandydaturę p. Korfantego, Witosowcy zaś p. Śliwińskiego wicepr. m. Warszawy.

Stolica przeciwko przewlekaniu przesilenia.

Onegdaj o g. 6 wieczorem w ogrodzie przy ul. Foksal odbył się wielki wiec obywatelski protestujący przeciw przesileniu rządowe-

mu. Był to jeden z największych wieców jakie się pamięta w Warszawie. Pod gołem niebem zebrało się około 8 do 10 tysięcy osób.

Zamordowanie Rathenaua.

WIEDEM 24 g. 18 (wl) z Berlina nadeszła wiadomość, że min. spraw zagran. Rathenau został zamordowany.

Blizszych szczegółów na razie brak. Spodziewają się, że zamachu dokonali monarchiści, którzy uważali Rathenaua za jednego ze sprawców nieszczęścia Niemiec. (6)

BERLIN, 24 (PAT) „Wolff“. Według urzędowych wiadomości dziś przed południem zastrzelono niemieckiego ministra spraw zagranicznych Rathenaua w chwili, gdy opuścił wille w Grunwaldzie, aby udać się do ministerstwa spraw zagranicznych. Sprawcy zamachu nadjechali samochodem, a po dokonaniu czynu zdołali umknąć. Wiadomość tę zakomunikował parlamentowi kanclerz Rze-

szy dziś o godz. 11,25. Obecni w parlamencie posłowie obradujący na posiedzeniach komisji, przerwali natychmiast swoje obrady. Narazie brak jest bliższych szczegółów tyczących wypadku.

BERLIN 24 (PAT) Wolff. Siedztwo w sprawie zamachu na ministra spr. zagran. Rathenaua ustaliło, że zamach wykonało 3 ludzi jadących samochodem. Dali oni do Rathenaua 10 strzałów, a nadto rzucili granat ręczny. Jeden strzał trafił Rathenaua w usta i spowodował natychmiastową śmierć. Zamachu dokonano na skrzyżowaniu ulic, gdzie o tej porze jest mały ruch. W czasie zamachu gabinet był zebrały w Reichstagu i obradował nad sytuacją. Wiadomość o zamachu która nadeszła do Reichstagu o godz. 11,25 wywarła między posłami najwyższe przerażenie przechodzące w panikę.

Rosja likwiduje stosunki z Estonją?

REVEL (A. P.) W związku z wiadomością o zamiarze rozwiązania w państwach bałtyckich wszystkich poselstw rosyjsko-sowieckich donoszą pisma tutejsze, że do zatoki w Revelu nie zawinął w ostatnich dniach ani jeden okręt z towarami przeznaczonymi dla Rosji. Wszystkie towary zagraniczne, których nie można było z powodu braku wagonów wysłać do Rosji, są obecnie pośpiesznie ładowane na okręty celem przetransportowania ich do Petersburga. Rosja zapłaciła wszystkie zaległość w porcie revalskim w sumie 5 i pół milionów

marek, co by wskazywało, że handel tranzytowy poprzez port ten zostaje zupełnie zlikwidowany. Powszechnie przypuszczają, że bojkotowanie portu revalskiego stoi w łączności z politycznym zatargiem pomiędzy Rosją a Estonją. (5)

RYGA (A. P.) Według doniesień z Moskwy zostanie w przyszłym tygodniu wysłana pierwszą część rosyjskich okrętów, które zostały w czasie wojny przytrzymane przez flotę niemiecką i przebywały dotąd w zatokach Niemiec. (5)

Przeciwko prześladowaniu katolików irlandzkich

LONDYN, (A.P.) Odbyło się tutaj zebrane protestujące przeciwko gwałtom i mordom popełnianym na katolikach irlandzkich w Ulsterze. Mowa marszałka Frenche, dawniejszego króla irlandzkiego przytaczała cały szereg przykładów z Belfastu, gdzie kobiety i dzieci katolickie były bezlitośnie masakrowane, widziała

ona całe tłumy katolików uciekających przed pogromami w Belfaście i ukrywających się w głodzie i niedostatku na pograniczu irlandzko-ulsterskim. Oświadczył on między innymi, że w Belfaście zamordowano 425 katolików, pozbawiono pracy 8856, a 22560 powypędzano z domowisk rodzinnych. (8)

Stan pogody

Temperatura najwyższa wynosiła w dniu wczorajszym w Warszawie 22,5, a najniższa 14 st. Prognoza: zachmurzenie zmienne (przeważnie pogodnie, miejscami wzrost zachmurzenia z przelotnymi opadami). Ciepło, wiatry zachodnie.

Miljonówka

We wczorajszym ciągnięciu milionówek, wylosowany został № (10)

4,775,295

Podejrzanym ruch wśród ukraińców w Galicji Wschodniej

Niepokojujące wieści dochodzą raz po raz ze wschodniej Małopolski. Co parę dni czytamy o powtarzających się tajemniczych pożarach, to znów zamachach i napadach na posterunki żandarmerji lub wojska. Posiew Petruszewiczów, Trylowskich, Kosiów, Lewickich wydaje powoli swoje krwawe plony. Zdolano stwierdzić, że po wsiach nocami ćwiczą się jakieś uzbrojone szajki ukraińskie, których celem ma być później napadanie na polskie posterunki.

I tak np. w gminie Meducha pod Stanisławowem żandarmerja wojskowa stwierdziła że w nocy na 10 b. m. na polach okolicznych jakaś uzbrojona banda odbywała regularne nocne ćwiczenia wojskowe.

Gdy jeden z mieszkańców tej wsi niejaki Józef Czachowicz, lat 21, wyszedł krytycznej nocy w pole, aby pilnować swej łaki, schwytany został przez „patrol“ złożony z kilku uzbrojonych w karabiny i umundurowanych ludzi. Jedynie dzięki temu, że schwytany udął, że jest Rusinem, co musiał potwierdzić przeżegnaniem się, nie został, jak mu to później powiedziano, zamordowanym, lecz sprowadzonym do „oboza“, gdzie po przesłuchaniu związano go drutem, położono twarzą do ziemi i zakazano podnosić się i rozglądać aż rano. Mimo to dojrzeć mógł Czachowicz, że w „obozie“ i w pobliżu odbywały się regularne ćwiczenia polowe, kopano rowy strzeleckie i t. p. Zauważył on dalej, że na ziemi leżały 2 skrzynki amunicji, obok stał karabin maszynowy, przykryty częściowo płachtą (lufa była widoczna). Członkowie tej bandy w liczbie kilkunastu byli umundurowani, reszta w cywilnych — ale nie chłopskich — ubraniach. Mundury były podobne do mundurów policji państwowej, czapki płaskie, ciemne, wyłogi niebieskie. Posiadali dobry ekwipunek między innymi torby przy boku, jak u policja państwowa. Uzbrojeni byli w karabiny austriackie, ładownice były pruskie. Owijacze na nogach zielone. Wszystkie te fakty stwierdzone zostały następnie przez organa żandarmerji wojskowej i znaleziono w odnośnych

miejscach skopaną ziemię, wytłuczone zboże, ślady od podstawki do karabini maszynowego. Nad ranem banda cesała. Część jej widział również stróż nocny Ignacy Słobodzian. Stwierdzono również, że w okolicy Stanisławowa grasują od dłuższego już czasu takie oddziały dochodzące dość poważnych rozmiarów. Są one uzbrojone i jednolicie umundurowane, noszą m. in. „pasy koalicyjne“, jak oficerowie polscy.

Nad wschodnią Małopolską, zroszoną tyle razy już krwią polską, zawisły znów ciężkie chmury. Budzi się niesyty krwi hajdamaka i ostrzy noże...

Obowiązkiem naszych władz na południowo-wschodnich naszych kresach jest jak najzupełniejsze śledzenie i tępienie tego rodzaju ruchów ukraińskich, gdyż najmniejsza ospałość czy lekkomyślność może w przyszłości odbić się krwawo na naszych rodakach i kosztować wiele nowej krwi polskiej...

Napad Niemców na transport robotników polskich.

Do Warszawy nadeszły szczegółowe wiadomości o napadzie, dokonanym na transport robotników polskich, jadących z Poznania na roboty do Francji.

Szczegóły tej sprawy przedstawiają się, jak następuje: Przed kilku dniami wyruszyła z Poznania grupa robotników polskich zakontraktowana do robót w kopalniach francuskich. Oddział liczył 120 robotników, którym towarzyszyły żony i dzieci. W Berlinie przyczepiono do pociągu, którym jechali nasi robotnicy, wagony, wiozące oddziały bojówki niemieckiej. Na stacji Stendal kolejarze niemieccy, wbrew przepisom, otworzyli wagony, w których jechali robotnicy, a które powinny być całą drogą zamknięte.

Do otwartych wagonów wdarli się członkowie bojówki niemieckiej i z bronią w rękę oraz granatami ręcznymi grozili robotnikom śmiercią i znęcali się w sposób bestialski nad kobietami. Część bagażu wyrzucili oknami w czasie biegu pociągu. Pod groźbą zamordowania opornych nakazali im,

aby się rozebrali do naga. Zrabowawszy o dzień, rzeczy wartościowe, bojowcy niemieccy znęcali się nad bezbronnymi. Dwóch brojących się wyrzucono oknem w pełnym biegu pociągu, 8-u robotników z obawy, że będą zamordowanymi, wyskoczyło oknem, gdy pociąg był w biegu.

Jako pretekst tego napadu bojówka niemiecka podała argument, że nieprawdą jest jakoby nasi robotnicy jechali do Francji na roboty, lecz po to, aby wstąpić do armji francuskiej, a potem pobić Niemców.

Do Francji transport robotników przybył w stanie b. ciężkim. Prawie wszystkich trzeba było odesłać do szpitala w Toul. Dotąd niema wiadomości o losie dwóch wyrzuconych oknem robotników oraz 8-u, którzy sami wyskoczyli oknami z obawy, że zostaną zamordowani.

Dowiadujemy się, że rząd polski w sprawie tej wystosował notę do rządu niemieckiego.

Najazd żydowskich spekulantów na Górny Śląsk.

W ostatnich dniach w związku z otwarciem granicy Śląskiej rozpoczął się kompletny najazd żydów i wszelkiego rodzaju spekulantów, którzy póki czas wykupują towary, które tam można dostać po niższej cenie.

Ludność jest oburzona na tych spekulantów widząc już skutki, w podnoszeniu się cen.

Wielka Wyprzedaż!

Obuwia gwarantowanego męskiego i damskiego starych fas-
onów od 26 czerwca do 1 lipca u

J. Kowalczyka

Cegielniana 25. 2807

Pamiętajcie o repatriantach!

Na ziemi śląskiej.

(Od własnego korespondenta)

Katowice, 26 czerwca.

Przybyły z Paryża korespondent „Excelsiora“ wyraził się o przybyciu Wojsk naszych na Śląsk tak: „Wiedziałem, że wszystko wypadnie pięknie, może bardzo pięknie, ale nie przypuszczałem, że będzie tak... cudownie!“

Rzeczywiście był to cudowny moment.

Łańcuch biało-czarny na moście sosnowskim, jeszcze rozdziela Śląsk od Macierzy. Ostatnie minuty 600 letniej niewoli. Z obydwu jego stron już wyszły na spotkanie i złączenie wieczne bracia z obydwuch zaborów. Po stronie sosnowickiej cały las chorągwi i sztandarów i tłumy czekające na wzięcie udziału we wspólnej pielgrzymce do męczennika Śląska. A po tamtej stronie cała droga mieni się tęczą różnobarwną strojów ludowych, chorągwi kościelnych, mundurów sokolich, powiewających pióropuszy górniczych, białą strojów dziewczęcych. Wśród straży ogniowej i urzędników śląskich widać jeszcze dużo mundurów niemieckich, jako przeżytek, który dziś znika w wieki.

Na czele saperów wzdłuż szosą uszykowane się kompanja powstańców górnośląskich z bohaterkim swym dowódcą Ladygą Lasbiwskim ozdobionym bojowymi odznakami koalicyji. Za nimi oddziały kosynierów.

Przy łańcuchu staje Korfanty.

Marynatze górnośląscy dekorują go wieńcem z róż.

Awangarda wojsk już przeszła i uszykowała się poza kordonem.

Samochody pancerne i szwadron 3-go pułku stanów.

Przed łańcuchem stawa się generał

Szeptycki ze sztabem.

Z trybuny po drugiej stronie łańcucha wita go wojewoda śląski Rymer — wspominając dzieje męczeńskie Śląska i wyraża radość w dniu spełnienia się cudu. Po nim przemawia delegat papieski ks. Kapica. Natchnionymi słowami błogosławi lud i żołnierzy polskich, wzywa błogosławieństwa dla całej Ojczyzny.

Jenerał Szeptycki donośnym głosem podaje rozkaz powitania. Rozlegają się fanfary ułańskie „Na cześć poległym“ komenderuje jenerał i żalosne dźwięki trąbek przypominają nam tych którzy nie tak dawno jeszcze zraszali krwią ziemię śląską.

„Na dobrą prognozę!“ brzmi komenda i znów fanfery i dźwięki „Roty“.

Następnie chwila ciszy. Przed łańcuchem staje powstaniec Kowaniec i ze słowami: „Z ciebie kajdany“ uderzeniem młota rozbija go.

Droga otwarta.

Pierwsza wita jenerała 4-letnia Ślązaczka Gryesówna, trzymana przez matkę na rękę i podaje mu kwiaty. Jenerał wkracza na Ziemię Śląską. Za sztabem i orkiestrą 3-go pułku ułanów postępują saperzy, śliczne, równe szeregi 73 pułku i t. d.

Cała, literalnie cała droga od Sosnowca do Katowic pełna ludu! Aż oczy boją od tylu barw. Stoją szpalerami banderje na przybranych wstążkami i czaprakami koniach, szeregi kosynierów, górniczy w czarnych frakach i w okrągłych czarnych czapkach z koguciami piórami, stowarzyszenia młodzieży, skauci, szkoły, rzędy jednakowo ubranych wieśniaczków. Cały las sztandarów. 22 bramy tryumfalne. Dziesiątki orkiestr.

Entuzjazm nie do opisania. Na żołnierzy sypie się deszcz kwiatów, Cała droga niemi za sypana. Mężczyźni zdejmują kapelusze i zamiatają niemi drogę przed konmi ułańskimi. Wiedziałem jak niektórzy chcieli wydzierać okrzyki, a nie mo

gli, bo płakali. Od Szopenic droga ciągnie się wśród zabudowań spowitych od góry do dołu w zieleń i barwy biało-czerwone. Wiele okien precudnie uiluminowanych. W Szopenicach witają generała chlebem i solą. Strzały wiwato we rozbrzmiewają naokół.

Przed wspaniałą bramą na rynku katowickim wita generała Rada Miejska.

Wojska zapełniają cały rynek i przyległe ulice, prezentują broń i nad całym miastem rozlegają się dźwięki „Jeszcze Polska nie zginęła!“ Symboliczny moment objęcia władzy przez Wojska Polskie.

Przed gmachem teatru, gdzie stała warta powstańcza wśród zgromadzonego wojska i nieprzebranych tłumów odbyła się Msza Polowa przed obrazem Królowej Częstochowskiej. Na „Te Deum laudamus“ wyrzało słońce, zalewając wszystko swymi promieniami.

Nabożeństwo odprawiał proboszcz katowicki ks. Krobna w towarzystwie 4-ech księży.

Po skończeniu uroczystości przemówił z trybuny Korfanty, Jener. Szeptycki przemawiając z konia, oddaje hołd poległym powstańcom, którym należą się te kwiaty, iakimi udekorowali jego, w dowód czego rzuca na ziemię na ich cześć bukiet trzymany w rękę.

Powstańcy ofiarują jenerałowi olbrzymi dwumetrowy blisko miecz wykuty swego czasu przez grupę powstańców Fojkisa dla tego jenerała, który przyprowadzi Wojsko Polskie na Śląsk.

Defilada Wojsk, powstańców banderjkonnych i najrozmaitszych delegacji przed jenerałem rozbudziła zachwyt i podziw. Zwłaszcza Niemcy nie spodziewali się widzieć tak sprawne tak wyćwiczone i umundurowane Wojska, jak nasze. „Das ist eine Macht“ mówili.

Cały dzień panował w Katowicach nastrój świąteczny, podniosły. (7)

NA MARGINESIE.

Noc Świętojańska.

Noc Świętojańska wywiera zawsze pewien urok, który pociąga wszystkich do wzięcia udziału w tradycyjnych obrządkach.

Wyjątkowo uroczyste wykonywano w bieżącym roku wszystkie obrządki związane z obchodem tej dziwnej rocznicy.

Nad brzegiem Wisły pod Warszawą zebrały się olbrzymie tłumy ludności. Starcy, młodzież i dzieci, wszelkich płci, legioniści i wojskowi bez orderów, cywilni uczeni i kupcy hurtownicy, urzędnicy i ludzie syci, aktorki, modystki, chórzystki i inne kokotki oraz wiele ludzi z więcej lub mniej określonym zajęciem i wyznaniem.

Między różnobarwną publicznością widać również mundury wysokich dostojników wojskowych. Krzyże najrozmaitszych stopni i kalibrów błyszczą na wielu piersiach zasłużonych i kobiecych.

Co kto może to puszcza. Więc dziewczęta wianki, a te które nie mają to i tak się dobrze bawią. Prasa puszcza kaczkę, młodzież plenią dzę, kupcy krew konsumentom, dojdoinicy cywilni i wojskowi wodze niezaspokojonej ambicji. (5)

Rzucono na wodę wianek w kształcie korony. Choć woda bieży w przeciwną stronę Rosner Pozner i Ehrenberg dmuchają zawzięcie stara się żeby wianek pod prąd podpłynął do Belwederu. Przed Belwederem stoi niewiasta z dzieckiem na ręku i z krzyżem na szyi, widać na znak że niedawno chrzczona i z mężem swym tęsknym zwrokiem spogląda na płynący symbol.

Na środku rzeki porwał wir rozdarty wianek, na którym tkwi napis „Gabinet“ Wianek kręci się w koło i pomimo setek centrolwich łap, które się po niego wyciągają jakoś nie zbliża się do brzegu.

Nad brzegiem rozpalają ognie i zaczynają się skoki i pląsy dookoła ognia Witos wzięła się za ręce ze Stapińskim i Daszyńskim i tańczą koło palącego się stosu który się Polską nazywa. Choć nieraz ich ogień sparzy jednakże na to nie zważają bo taki dziwny ich szal ogarnął.

Przez sto Marki polskiej skacze żyd trzy mając za ręce swoje dzieci Dolara i Cenę Nao koło rozlega się zło wrogi pomr uk publiczność ale żyd ndaje ze tego nie słyszy.

We wszystkich zakątkach Polski zachowują tradycje nocy Świętojańskiej. W lesie Dojłdzkim Kierni k z P. S. L. szuka kwiatu paproci. Naprózno się jednak biedzi bo natrafił je

dynie na liść tytoniowy 7

W lesie na Mani szuka kwiatu paproci łódzki magistrat. Ale na nieurodzajnej ziemi paproć nie rośnie i poszukiwacze szczęścia miast paproci natrafiają na kości morderców i innych „bohaterów“.

Tylko parki po parkach nie szukają kwiatu paproci a szczęście znajdują nawet bez nocy Świętojańskiej.

Gniew.

Książd Szafranek.

Z mowy Ottona księcia Bismarka wygłoszonej w Sejmie pruskim (w Listopadzie r. 1886.)

„Jestem zdumiony widząc, do jakiego stopnia żywioł polski rozwinął się na Górnym Śląsku, gdyż za mojej młodości nie wiadano nic o podobnych tendencjach w tej prowincji. Pierwsze zjawisko tego rodzaju, o którym pamiętam, pochodziło od pewnego księdza. Było to w izbie posłów. Ja miałem miejsce tutaj (mówca wskazuje na prawicę), gdy pewien ksiądz, niejaki Szafranek, siedział po tej stronie (mówca wskazuje na lewicę) albo lepiej po wiedziawszy stał po tej stronie. Oto bowiem, jak się rzecz miała: Przyrzekł swoim zwierzchnikom, że nigdy już nie zasiądzie na lewicy, jednakże nie przyrzekł, że nie będzie tam stał i że nie będzie głosował z tą częścią izby. To też posiedzenie mogło sobie trwać nawet 6 godzin, a on przecież stał ciągle jak posąg, składając dowód siły muskularnej, którą musiałem podziwiać mimowoli.

To była pierwsza nota polska w kwestji Górnego Śląska.

Przy sposobności przypomnę, bo są jeszcze może w izbie posłów, którzy już wów czas tu zasiadali razem ze mną, że ów poseł przy każdej sposobności mówił po polsku, i że zwykł był cytować przysłowia polskie, które mniej więcej wyrażało taką myśl: Tak samo, jak jest niemożliwa taka, a taka rzecz — tu było porównanie jakiegoś wziętego z życia zwierzęcego — tak samo polacy i Niemcy nigdy nie będą przyjaciółmi.

Taka była pierwsza nota którą tu usłyszałem“. (8)

Judaica

Zydzi nie uważali nigdy krzywo przysięgi w sprawach z chrześcijanem, za grzech. Pod czas wojny 1812 r. byli szpiegami obu walczących stron. brali łapówki i zdradzali obie strony (7)

Hr. Moltke.

Ochrona nazwisk polskich.

patrz „Rozwój“ N. R. 166, 168 i 170

Od 4 listopada 1921 r. do 18 marca 1922 r.

Rothstein Leon inżynier	na Niemczynowski
Schönnwetter Hirsch	„ Pogucki
Zyberbart Mieczysław, urzęd. państw.	„ Zylwicz
Feldtman Artur, nac. wydz. Min. Skarbu	„ Zabicki
Gol dberg Henryk, lekarz	„ Gorycki
Hochstim Fryderyk, techn. den. tyst.	„ Horszewski
Jonasz Marcell, kpt. K. S. W. P. (	„ Wilecki
„ Alfred, por. W. P. (	„ Elwicz
Leyzerowicz Stanisław, lekarz	„ Różewski
Rozenzweig Stanisław, kpt. le. karz W. P.	„ Góroński
Berger Adolf	„ Faliński
Frauenknecht Leon, urz. państw	„ Garski
Goldflus Natan, radca kolejowy	„ Michałowska
Gottliebowa Kazimiera	„ Sokolińska
Sachs Marja adjunkt. szkoły Gł. Gosp. Wiejskiego.	„ Donatt
Szleifsztein Władysław.	„ Rosicki.
Szpiliogel Józef, nac. magaz. kolejow.	„ Szarecki.
Szwarcenberg Henryk Jerzy.	„ Drzewski
Zweigbaum Karol.	„ Czarski.
Zwybel Benedykt, kpt. lekarz W. P.	„ Kopyński
Kopelman Aleksander Jerzy, ppr. W. P.	„ Jumborski
Rozenblum Marjan, prof. Sem. naucz.	„ Sielski.
Seelenfreund Dawid, inż.	„ Orlewski.
Friedman Augustyn Henryk, por. W. P.	„ Machnicki.
Machauf Józef, urz. kol.	„ Staficki.
Speichler Henryk.	„ Diljon.
Kornblum Abraham, pchor. W. P.	„ Barwiński
Hertz Henryk kpt. rez. W. P.	„ Ganiewski
Ganewol Adolf Hubert.	„ Zarnecki.
Goldfinger Józef Edward.	

U nas jest tanió!

o tem świadczą, wielkie zakupy w naszych magazynach. Paleta męskie 28000 35000, Garnitury maryn. 26000, 38,000 Spodnie 7500, 9500, Suknie letnie 4500, 8500, 11500. Szmachel i Rozner Łódź, Piotrkowska 100. Filja 160.

HENRI DUVERNOIS.

SZMINKA.

Pani Lampresse przyjęła swoją przyjaciółkę Edytę w swej gotowalni.

— Pozwolisz? — zapytała, — mam tylko chwilkę czasu. Punkt piąta powinien przyjść Leon Chadec.

— Przeszkadzam ci?

— Bynajmniej. Siadaj. Mam ci masę rzeczy do opowiadania.

— Masę rzeczy! To nieciekawo!

Jedną?

— Tak, no więc jedną.

— Oświadczył się?

— Oświadczył.

— Opowiadaj prędzej, moja droga!

— Chwileczkę, tylko skończę tę robotę.

Po tle z ochry Małgorzata przesunęła okółek czerwony. Cera jej nabrała ślicznej barwy moreli. Policzki miały odcień i aksamiatość tego owocu. Jeszcze błękitu i czerni do oczu, różu na wargi i na koniuszki uszu...

— A więc, moja droga, Leon Chadec mnie kocha.

— Co mówisz!

— Jakto, co mówisz?

— Tłumaczę się. Podczas gdyś się szminkowała, rozmyślałam. Na taki upał, potrzeba nielada przyjaźni, żeby myśleć... ale pragnę twego szczęścia. Oświadczasz mi Leon Chadec mnie kocha! Co możesz wiedzieć o tem! Nie gniewaj się. Byłaś już raz mężatką i trafiałaś źle. Powinnaś teraz postarać się o wszelkie gwarancje. Otóż Leon Chadec zna i Ciebie tylko, twoją twarz szminkowaną. Twój wygląd naturalny jest zachwycający, oczywiście, ale jest inny. Czy jesteś pewna, że Chadec nie dozna rozczarowania? Jestem brutalna, jak widzisz, ale zwracam ci uwagę na niebezpieczeństwo; to mój obowiązek. O gdyby chodziło o jakiegoś paryskiego hulakę mogłabyś nie dbać o to, Ci ludzie zdają sobie sprawę z wszystkiego równie dobrze, jak my. Ale Leon jest z prowincji, to człowiek naiwny. Przypuśćmy, że rano po nocy miłosnej rzuci ci jedno z tych spojrzeń, które nam, kobietom, wwiercają się w serce, jak sztylet. Uszminkowana, jesteś ponętna, jak morela, którą się pieści dłoń, zanim się ją schrupie. W prostym stroju jesteś zupełnie inna. Ale jeżeli ten człowiek woli morele? Niechno w wieczór poślubną zdejmie perukę!

— To nie to samo!

— To to samo! Strzeżmy się pomyłki, strzeżmy się kłamstwa...

— Słuchając, możnaby pomyśleć, że jestem ohydna bez szminki. Jest morela, ale jest i lilja. Tak, ty myślisz: rzepa, ale ja powtarzam: lilja. I kto wie? Ten naiwny człowiek z prowincji może będzie mnie wolał właśnie taką...

Może. Wątpię. Na twoim miejscu drżałabym.

— A co byś zrobiła na moim miejscu?

— Zaryzykowałabym doświadczenie. Pokazałabym moją prawdziwą twarz. Zgadza się, że trzeba na to odwagi.

— Odwagi! Ach, tak, moja droga czyżbyś kochała Leona?

— Kocham go, jak brata, ponieważ masz wyjść za niego zamaż. Daje ci ci najświętsze słowo honoru.

— Najświętsze! Jesteś tego pewna?

— Przysięgam ci. A teraz uważaj naszą rozmowę za niebyłą, ponieważ zdaje sobie sprawę że cie urażam.

— Na dowód, że mnie nie urażasz — masz!

Trzesąc się pani Lampresse wzięła wazelinę na galganek i jednym zamachem ręki stała szminka.

— Oto! I jeszcze sądzisz, że moja suknia jest zbyt strojna? Mam ohydny płócienny suknie „tailleur“ Wkładam ją! I czesze się głędko, jak deska tak jak rankami czesałam się

ZYGZAKI

O prawne posiadanie krzyżów

W ostatnich czasach oprócz wojskowych spotykamy na ulicach dużą ilość osób cywilnych ozdobionych nierzadkimi krzyżami zaczynając od „Virtuti Militari” i „Krzyża Walecznych” aż do różnych cynowych i aluminowych, które kształtem zupełnie imitują wyżej wspomniane i są noszone na podobnych wstążkach, a nadają je różne organizacje strzeleckie i harcerskie.

Przechodnie nieraz z politowaniem patrzą na te rozmaite indywidualia, obwieszane krzyżami przeważnie noszonymi na niewspółmiernie długich wstążkach. Dekorują nimi zarówno kurtki i marynarki jak płaszcze a nawet... peleryny.

Są przecież przepisy dla cywilnych regulujące sposób i okoliczności w jakich wolno nosić krzyż. A więc krzyż na wstążce tylko do galowego ubioru—fraka, na marynarkach wolno jedynie przypinać wstążeczkę, na płaszczu nic nie wolno nosić.

Ponieważ do krzyżów są wydawane specjalne legitymacje przeto władze wojskowe powinny skontrolować czy wszyscy noszący te dekoracje są prawnymi posiadaczami żeby nie nadużywano i popolitowano tę zaszczytną oznakę którą i tak w nadmiernej ilości rozdano.

(5)

Z-1.

KRONIKA

— Kalendarzyk

Dziś: Niedziela 25 czerwca Prospera
Wschód słońca g. 2 m. 59
Zachód g. 7 m. 25.

— Widowiska.

Teatr Polski (Cegielniana 63)

Dziś „Romans” Scheldona

z p. Ireną Solską

Wystawa obrazów malarzy polskich Pomorskich (Średnia 21) Lokal Towarzystwa Kredytowego otwarta codziennie.

„Luna” (Przejazd 1)

„Indyjski Grobowiec”

„Odeon” (Przejazd 2)

„Prawo gór”

— Ku czci Bolesława Prusa.

Grupa zwolenników zasad głoszonych przez Bolesława Prusa, przystępując do organizowania T-wa jego imienia.

biedy byłam sama!

— Malgorzatko, bez przesady!

— Tak! On dzwonił!

Pani Lampresse włożyła suknię płócianą, uczesała się jak deska zwinawszy gładko włosy na czubku głowy, rzuciła okiem w lustro i uśmiechnęła się.

— A to jesteś wylizana — osadziła Edyta.

— A więc zostań tu...

W salonie czeka wzruszony p. Leon Chadeec. Jest to długi młodzieniec z bródką, odziany ozdobnie w czarny żakiet, krawat lila, spodnie orzechowego koloru, białe getry. Przed wchodzącą nieznaną p. Leon Chadeec łączy pięty i uklania się. Ta blada dama z wygładzonym włosom wywołuje w nim odległą reminiscencję. Uboga krewna? Guwernantka? czemu milczy? I zapytuje tonem zarazem imponującym i pobłażliwym:

— Czy pani Lampresse jest widzialna?

I dodaje:

Wyznaczyła mi rendez-vous.

— Ach—wzdycha zacny młodzieniec, gdy znikła,—ta osoba nigdy nie będzie mi przychylna! Mam nieprzyjaciela w domu! Brzydka kobieta jest zawsze zazdrosna o taką miłość jak nasza, o miłość między dwójgim is to jednakowo pięknych, jednakowo młodych i zakochanych. Poczulem, że ma dla mnie... Nie mówiam nie Malgorzata... Nie... Nie...

Na zebraniu jakie miało miejsce w Warszawie w dniu 25 z m. pod przewodnictwem Redaktora Tygodnika Polskiego p. L. Kozłowskiego po wysłuchaniu głównych inicjatorów i następnie ożywionej dyskusji postanowiono jednogłośnie wyłonić z pomiędzy obecnych Komitet organizacyjny, powołując do takiego przez łamacie pp. J. Barchwica, W. Grabińskiego (przewodniczący) J. Kalwiciowa, N. Kozłowskiego, Z. Kossowskiego, H. Olszewskiego (sekretarz) L. Piękarskiego (zastępca przewodniczącego) Z. Tymińska i przedstawiciela T-wa praktycznej higieny im. Prusa. Blizszych informacji udziela Komitet Organizacyjny w Warszawie Szkolna N-10 (7)

— Osoby, które nie mogą być przyjęte na posady państwowe.

Ostatni numer „Dz. Urzędowego min. kolei żelaznych” podaje nazwiska osób, które nie mogą być przyjęte na służbę państwową. A mianowicie: 1) Lucjan Urbański, b. urzędnik starostwa w Ostrowie. 2) Władysław Ciesiuch, b. urzędnik VIII st. starostwa Ostrogu. 3) dr. Stanisław Hollanek, b. st. refer. woje wództwa pomorskiego w Toruniu. 4) Władysław Mogielnicki, b. praktykant podatkowy w Przemyslanach.

W razie gdyby osoby wymienione były przyjęte na posady, należy je niezwłocznie zwolnić ze służby. (7)

— Ostatni odczyt prof. Jaxy Chameca.

Dziś t. j. 25.VI 1922 r. o godz. 6 wieczorem odbędzie się ostatni wiec T-wa „Rozwój” w sali T-wa Wędkowego, przy ul. Piotrkowskiej 174 (w podwórzu) na którym przemawiać będzie p. Jaxa Chameca.

Polacy i zbierze się liczenie i pokażcie, że Łódź jest miastem polskim i narodowym, a nie żydowsko-socjalistycznym. Na wiecu założymy uroczysty protest przeciw mianowaniu żydów na stanowiska urzędników i oficerów w armii polskiej. (6)

— Handel w niedzielę.

(p) Obecnie po porozumieniu się Komisarjatu rządu z inspektorjatem pracy, postanowiono, iż w niedzielę wszystkie sklepy mogą być otwarte do 10-ej rano. (10)

— Ostrzeżenie.

Zwraca się do nas poważny przemysłowiec p. S. z ostrzeżeniem przed biurem transportowo-ekspedycyjnym M. Rozenbauma Piotrkowska 10, które nie wypłaca w terminie swych zobowiązań. (7)

— Nowy kierownik więziennictwa polskiego

Jak się dowiadujemy dotychczasowy prezes sądu okręgowego w Łodzi, p. Augustynowicz mianowany został dyrektorem departamentu więziennictwa w ministerjum sprawiedliwości. (10)

— Strajk skrzyńlarzy zlikwidowany.

W inspektorjacie pracy odbyła się konferencja w sprawie zlikwidowania strajku skrzyńlarzy. Przedstawiciele majstrów wskazywali, że istnieje umowa w tej branży, że każda podwyższka będzie uzależniona od podwyżek w przemyśle włókienniczym. Z powodu tego iż w obecnej chwili w przemyśle włókienniczym wystawiono żądania podwyżki płac proponują

ale kiedy się pobierzemy, dopiero wyleję ją za drzwi!

Tymczasem pani Lampresse wróciła do przyjaciółki.

— No i cóż — pyta tamta, — jak tam było?

— Ach, moja droga! Człowiek oszalał z radości. Powiedział: — Nie śmiałem pani prosić, bojąc się że mnie pani weźmie za parafjanina, ale tak podoba mi się pani stokroć bardziej. Proszę się zrzec tej próżnej sztuczności, która panią szpeci. Nie chce nigdy widzieć pani inaczej. Wróżka się nie różuje. Zabraniam pani się szminkować.

— Wróżka się nie różuje! To ładne! Moja droga. Winszuje ci, ściskam i wynoszę się po angielsku!

Pocałunek. Przyjaciółka znika. Znika, by wrócić po dziesięciu sekundach. Zapomniała parasolki. I zastaje panią Lampresse powlekającą twarz ochrą, karminem, czernią i błękitem.

— Mam cię! — tryumfuje.

— Czy sądzisz, — objaśnia Malgorzata stanowczym tonem, — że ja go tak zaraz posłucham? Nie, nie moja droga. Chcę żeby to on się nagiął do mnie. On mi zabrania się malować? Otóż maluje się! I czesze się jak zwykle. Tem gorzej dla niego, jeżeli jego namietność dla mnie się zmniejszy! Przedewszystkiem

aby z podwyżką zaczekać do zakończenia pertraktacji w przemyśle włókienniczym i aby te same podwyżki obowiązywały skrzyńlarzy.

Na prozycję te delegaci robotników zgodzili się i postanowiono przystąpić do pracy. (10)

— Zakończenie roku szkolnego.

(a) We wtorek, dn. 27 b. m. w katedrze św. Stan. Kostki odbędzie się o g. 9 rano msza św. na intencję zakończenia roku szkolnego w szkołach powszechnych w obrębie parafji św. Stan. Kostki. (10)

— Kontrola wydajności pracy pracowników magistratu.

(p) Magistrat postanowił poddać ściślej kontroli wydajność pracy swych pracowników. W tym celu członkowie prezydium magistratu będą zarządzać częstą kontrolę w biurach magistratu. (10)

— Los służby chrześcijańskiej.

c) Tak w Warszawie jak również i w Łodzi, wielka liczba młodzieży żeńskiej z pośród sfer robotniczych i włościańskich, poświęca się służbie w prywatnych domach.

W Łodzi, młodzież ta rozpoczyna karierę swą najczęściej w domach paskarzy żydowskich.

Wygody, jakimi żydzi otaczają służbę chrześcijańską, nie dorównują zepsuciu i deprawacji, której służba ta w domach żydowskich ulega. Najczęściej się bowiem zdarza, że sługapolka — o ile jest młodą i gładką — ulega demoralizacji, stając się posłuszną bądź chlebową dawcy, bądź kogoś z jego rodziny.

Pozatem, ciągłe obcowanie z żydami — bezwyznaniowcami i podleganie ich wpływom, usposabia służbę do religijnego zobojętnienia i lekceważenia przepisów kościoła. Służba z domów żydowskich całymi nieraz latami, nietylko nie spowiada się, lecz zupełnie nie uczęszcza na nabożeństwa.

Wprawdzie Stow. sług katolickich stara się zaradzać złemu i — jak może — skupia w swych rękach pracę nad uświadomieniem polskiej służby domowej o jej religijnych i narodowych obowiązkach, lecz jest to kropla w morzu wobec ogromu tego zła, jakie wśród tych sier naszego ludu szerzy żydostwo.

Ażeby skutecznie walczyć z plagą demoralizacji naszej polskiej służby domowej żeńskiej, jest nieodzowną pomoc duchowieństwa i zakonów żeńskich. (o)

— Domy się wala.

Wobec tego, iż w ostatnim czasie miało miejsce oberwanie się balkonów i skutkiem tego poniosły śmierć dwie osoby, w wielu zaś miejscach opadający tynk zagraża bezpieczeństwu mieszkańców miasta, magistrat uchwalił polecić wydziałowi budownictwa by do dwóch tygodni przedłożył konkretne wnioski co do przeprowadzenia kontroli technicznej wszystkich zabudowań w Łodzi i stałego kontynuowania kontroli tych budowli.

Uchwala ta ma na celu zapobieżenie katastrofom budowlanym. (10)

— Pod tramwajem.

(p) Przed domem nr. 17 przy ul. Napiórkowskiego została przejechana przez tramwaj Walentyna Bednarek zamieszkała przy tejże ulicy Nr. 23. (10)

— Zbrojny napad bandycki.

(p) Onegdaj o godzinie 9 m. 30 wieczorem na przejeżdżających kupców z Łodzi do Sulejowa napadło dwóch uzbrojonych i zamaskowanych bandytów i streroryzowali takowych zrabowali z jednego woza Jakubowi Pazalczewskiemu z Tuszyna 38,000 mk. zaś siedzącemu na drugim wozie Rubinowi Hersztajnowi 25,000 mk. i Majerowi Wajkowi 10,000, poczem zbiegli (o)

WYPRZEDAŻ SEZONOWA

po cenach niższych bez względu na tendencję
zwykłą
A. TETZLAFF i S-ka Łódź
Piotrkowska 100 Tel. 541z
1922p

Podziękowanie.

Wszystkim tym, którzy brali udział w odprowadzeniu zwłok najukochańszej naszej córki

S. † P.

I R E N Y T R O S Z Y N S K I E J

Studentki Prawa Uniwersytetu Poznańskiego

a w szczególności duchowieństwu, oraz księżom Jezuitom i księdzu Ojcu Superjowi Mielochowi za wypowiedziane słowa pociechy i Studentce Adeli Zawadzkiej za wygłoszoną mowę w której podkreśliła działalność zmarłej dla dobra Ojczyzny w czasie inwazji bolszewickiej, jak również Przewodniczącej Związku Narodowej Organizacji Kobiet p. Ładzi nie, za wyliczone zasługi, położone na tym polu składa

2824p

Serdeczne Bóg Zapłać

Rodzina.

We wtorek dn. 27 czerwca r. b. w drugą bolesną rocznicę śmierci odbędzie się w kościele N. M. P. na starym mieście o godz. 8 i pół rano nabożeństwo żałobne za spokój duszy najukochańszego syna jedynaka i brata.

S + P.

Mieczysława Machnika

b. zastępowego Z.H.P. b. plut. 5 pp. Legionów, który zginął śmiercią bohaterską w ataku pod Borodziańką dn. 12 czerwca 1920 r. Na które zapraszają krewnych, kolegów, przyjaciół i znajomych w neutralnym żalu

Rodzina.

Teatr i muzyka

Specjalne przedstawienie dla dzieci.

W niedzielę dn. 25 b. m. o godz. 3 pp. w teatrze miejskim dane będzie przedstawienie dla dzieci. Dochód z przedstawienia przeznaczony na „Bibliotekę dziecięcą”. (7)

Dziś t. j. w niedzielę Romans-Scheldona. Sylowa wystawa i piękna gra zespołu z p. Ire ną Solską na czele wywiera niezwykle wrażenie. Romans dany będzie w poniedziałek dla Zrzeszeń rob. i intelig.

Ostatni występ p. Ireny Solskiej odbędzie się we wtorek dany będzie po raz ostatni Romans. W środę dla Zrzeszeń rob. i intelig. „Ta co przeszła” sztuka Kistemaekersa. (10)

Komunikaty.

— Kierownictwo „Instytutu Nauczycielskiego” Koła Łódzkiego Tow. Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych

podaje do wiadomości, że od dn. 15 września 1922 roku prowadzić będzie w Łodzi:

1. Instytut nauczycielski dla nauczycieli szkół

średnich (wszystkie grupy przedmiotów semestr I i II).

2. Wykłady publiczne w zakresie wydziału filozoficznego (semestr I).

3. Wykłady publiczne w zakresie wydziału prawnospołecznego (semestr I).
Nadto w porozumieniu z Wydziałem Oświaty i Kultury Magistratu m. Łodzi

4. Roczne kursy dokształcające dla niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych.

5. Dwuletnie kursy wyższe dla wykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych (wszystkie grupy przedmiotów semestr I i II)

Zapisy rozpoczynają się dnia 1 września 1922 r. w gmachu państwowego gimnazjum żeńskiego im. E. Szczanieckiej w Łodzi, ul. Pomorska 16, od godz. 5—8 po pop. Bliższych informacji udziela kierownik „Instytutu” Kuratorjum, Piotrkowska 56, II p. (10)

(—) Tadeusz Czapczyński
kierownik

(—) Józef Kowalczyk sekretarz. 2828—1

— O zatrudnienie dla zdemob. oficerów.

Zarząd Związku Of. Rez. W. Ł. zwraca się do społeczeństwa, władz, instytucji państwo

wych i samorządowych z prośbą o łaskawe zgłaszanie do Sekretariatu Związku (Al. Kościuszki 4, Kasyno D. O. K.) posad wakujących w celu zatrudnienia tam Zdemob. Oficerów i żołnierzy za odpowiednią poręką i gwarancją. (1)

— Biuro Pośrednictwa Pracy przy Akademickim Kole Łódzian

niniejszym komunikuje, że poleca na czas wakacji zdolnych korepetytorów, jak również przyjmuje zgłoszenia na kondycję oraz praktyki w zakładach przemysłowych i handlowych.

Zgłoszenia o wolnych posadach uprasza się nadsyłać do lokalu Polskiego Tow. Krajoznawczego (Al. Kościuszki 17) dla A. K. Ł. Ustnie porozumieć się można w czasie dyżurów: poniedział., środy i piątki od 6—7 wiecz. 2759—8. (2)

— 25-letni jubileusz.

Znany w szerokich kołach handlowych i przemysłowych p. Władysław Krakowski obchodził wczoraj 25-letni jubileusz pożycia małżeńskiego. 808—1 (7)

— Zabawa ogrodowa.

W dniu 25 VI. br. staraniem zarządu Biblioteki Parafialnej przy Katedrze Sw. Stanisł. Kostki w Łodzi odbędzie się w Rudzie Pabjanickiej w Parku Stefańskiego o godz. 2-jej poł. Zabawa Ogrodowa na zasilenie funduszu Biblioteki. Szczegóły w ałszach. Szlachetny cel zabawy ściąganie niewatpliwie publiczność łódzką. Bilety w cenach mk. 200 przy kasie. 1887—1

Zamknięcia, zaprowadzen. i kontrolę ksiąg handlowych przyjmują rutynowo

buchalter - bilansista

Piotrkowska 257 Ad. Kamiński dla buchaltera. (2805K)

Ze świata.

PRZEMYSŁ I HANDEL.

PIUS XI w WATYKANIE

(S) Ciekawe szczegóły z życia Ojca św w Watykanie podaje korespondent rzymski londyńskiego "Timesa".

Jego Świątobliwość obrął na swe mieszkanie prywatne siedem pokojów na trzecim piętrze z widokiem na plac św Piotra. Pokoje te umeblowane są nie zmiernie skromnie. Niema tam ani kobierców ani firanek ani jakichkolwiek przedmiotów zbytku. W sypialni nad mosiężnym łóżkiem, wisi obraz Matki Boskiej Dobrej Rady, do której Ojciec św. ma szczególne nabożeństwo. Komoda mahoniowa, niewielkie biurko i szafka, w której papież chowa swe papiery przywlekne dopełniają umeblowania.

W gabinecie pracy stoi wielki stół a na nim krucyfik. Nie widać tu żadnych książek lub pism, gdyż Pius XI nie lubi stołu, zawalonego papierami. Jeżeli potrzebuje coś przeczytać, to udaje się do biblioteki na drugim piętrze, a zabrane z tamąd książki lub pisma odnosi, po przeczytaniu, na dawne miejsce ze skrupulatnością zamkniętego bibliotekarza. W prywatnym tym apartamencie papież żyje zupełnie odosobniony, bez jakiegokolwiek straży w dzień lub w noc. Do posług osobistych posiada trzech służących odbywających służbę na zmianę. Najczęściej jednak korzysta z usług przeszło sześćdziesięcioletniej wiernej służącej i towarzyszyki matczynej, zwanej powszechnie w Watykanie La Singora Linda.

Wzięta przed laty przez panią Ratti z klasztoru gdzie wychowywała się jako sierota, Linda służyła wiernie przez dziesiątki lat matce papieża do jej zgonu. Osamotniona po śmierci pani Ratti, wróciła do klasztoru, gdy jednak kardynał Ratti mianowany arcybiskupem Mediolanu, przybył do tego miasta powołał Lindę do siebie na stanowisko gospodyni. Zdawało się że po wyborze kardynała Rattiego na Głowę Kościoła, stara służąca po raz trzeci wróci do klasztoru, telegram jednak z Rzymu powołał ją do Watykanu.

Decyzja ta Piusa XI wywołała konsternację wśród kardynałów.

— Kobieta w Watykanie. Wasza Świątobliwość — miał zawołać kardynał sekretarz stanu. — Zaden z poprzedników Waszej Świątobliwości nie uczynił tego — A zatem — odparł papież — stworzymy precedens dla naszych następców.

— Kto tylko zna część, jaką Pius XI żywił dla swej matki, nie zdziwi się, że wbrew tradycjom i opozycji postawił na swoim, gdy chodziło o starą służącą matczyną.

Singora Linda nosi tytuł urzędowy zarządzającej jej garderobą, nie tylko jednak zajmuje się odzieżą papieża, lecz także i jego skromną, kochaną, mieszka zaś na trzecim piętrze oficyny Watykanu, zwróconej frontem na Montemario.

SERBSKIE CEREMONJE ŚLUBNE.

(S) Choć z pośród licznych zwyczajów tradycyjnych, dotyczących zachowań przez lud serbski podczas ceremonji ślubnych, niektóre jak na przykład walka pana młodego z zapaśnikiem, wybranym przez rodziców panny młodej lub rozbięcie wyrzniętymi z pi stoletu wazonu glinianego, ustawionego na kominku domu panny młodej — odpadły podczas ceremonji ślubnych króla Jugosławji, Aleksandra, z księżniczką, Marią rumuńską, to jednak najpopularniejsze z nich były zachowane.

Itak po powrocie ze świątyni, w której dokonano obrzędu zaślubin, do pałacu, państwu młodemu ofiarowano tacę, a na niej garść pszenicy i garść cukierków. Pan młody bierze z tacy jeden z cukierków i ofiaruje go pannie młodej, która odzajemnia się także cukierkiem małżonkowi, poczem rozrzucą zboże i resztkę cukierków pomiędzy gości weselnych wyrażając w ten sposób pragnienie osiągnięcia dobrobytu i dostatku.

Następnie, stanawszy na progu domu pana młodego, panna młoda bierze na ręce jedno z przyprawionych w tym celu dzieci — była niem w danym razie sierota wojenna — i podnosi je trzykrotnie ponad głowę, ku niebu, całuje i przyodziewa w sukienkę, którą sama zrobiła. Przez ten gest serbska panna młoda prosi niebo o zesłanie jej potomstwa i obiecuje być matką, dobrą.

Trzymając dziecię na prawej ręce, w lewej zaś garnek wina i bochenek chleba, panna młoda wchodzi do domu męzowskiego, gdzie wita ją i całuje matka pana młodego. Przy słabie króla Aleksandra zmarłą ciotką, zastąpiła siostra królewska, księżniczka Helena.

Wśród licznych darów, ofiarowanych przez ludność Serbji młodemu jej władcy, zaznaczyć warto 20 baranów ze złocionymi rogami, przyprowadzonych przez górali z nad granicy Albanji i butelkę stułetniej śliwicy, którą przyniósł pewien włosianin, aby chwalić ją osobście państwu młodemu. (2)

W pensjonacie Z. Wojcickiej

w Podgębnie pod Tuszyńem jest jeszcze kilka pokoi wolnych. Wzdromość na miejscu, lub też Orła 23 m 2 d) od 4-ej ppj

Bielsk i Białystok

(—) Przemysł włókienniczy w Bielsku Cieszyńskim w kwietniu odczuwał w dalszym ciągu brak środków obrotowych i kredytu, co stanowi główną przeszkodę w osiągnięciu przedwojennej cyfry produkcji. Fabryki bowiem produkujące materiały szlachetne, sprwadzają wełnę czesankową z zagranicy, głównie ze Szwajcarii.

Kredyt udzielony przez P.K.K.P., oraz przez banki prywatne nie jest wystarczającym to też jeżeli fabryki, przerabiające wełnę czesankową mogą produkować obecnie w stosunku 30—40 proc. produkcji przedwojennej, a fabryki, wyrabiające materiały tańsze produkują w stosunku 70—100 proc. tejże produkcji, to zawdzięczają to w znacznej mierze zaufaniu zagranicy, które pozwala im korzystać tak jak przed wojną z 40-to dniowego kredytu u dostawców surowca. W kwietniu produkcja spadła o 10—15 proc. w stosunku do marca, wobec czego zmniejszono liczbę dni roboczych.

Sprawa eksportu przedstawia się coraz lepiej wobec zastosowania przez rząd polski zasady obrotu uszlachetniającego dla przemysłu włókienniczego bielskiego. Eksport główny w dalszym ciągu przez Wiedeń i Budapeszt.

Przemysł wełniany białostocki zatrudniający przed wojną przeszło 12.000 robotników, obecnie zatrudnia około 7000. Charakterystyczną dla tego przemysłu jest stosunkowo duża ilość zakładów przemysłowych (180 przed wojną, 120 obecnie), między którymi jest zaledwie kilka większych przedsiębiorstw, obejmujących wszystkie stopnie produkcji przemysłowej, reszta to małe fabryczki, obejmujące jakąś jedną odrębną gałąź produkcji, lub nawet maleńkie warsztaty.

Białostockie fabryki włókiennicze wyrabiają przeważnie prostsze gatunki towarów, niektóre jednak większe fabryki produkują również i wyższe gatunki. Specjalnością białostockiego przemysłu są koce wszelkiego rodzaju.

Podczas wojny Rosjanie zniszczyli doszczętnie największą fabrykę sukienniczą K.A. Moesa w Choroszczu i uszkodzili kilka innych, jednak przemysł białostocki naogół mniej ucierpiał od łódzkiego, gdyż okupanci niemieccy byli w Białymstoku względniejsi i nie wywozili urządzeń fabrycznych.

Głównym rynkiem zbytu dla tego przemysłu była zawsze Rosja, do tego też rynku ciąży większość przemysłowców miejscowych, jest to też w znacznej części powodem obecnego przesilenia w tym przemysle, gdyż fabryki posiadają na składzie ogromne ilości wyrobów, które nie znajdują zbytu.

Przemysł łódzki na wystawie w Rydze.

(—) Pawilon polski na wystawie ryskiej został obecnie po nadejściu zatrzymanych w Litwie wagonów otwarty dla publiczności. Prasa ryska podaje dłuższe artykuły o eksponatach polskich i konstatuje, że centrala krajowa dla handlu przemysłu i rolnictwa potrafiła nagromadzić bardzo dużo ciekawych wzorów, które wśród publiczności lotewskiej budzą wielkie zainteresowanie. Eksponaty przemysłu włókienniczego 31 fabryk łódzkich, częstochowskich i warszawskich, przedstawiają się imponująco. (A. P.) (5)

Akademja eksportowa we Lwowie.

(—) Wyższa Szkoła dla Handlu zagranicznego we Lwowie zostanie otwarta prawdopodobnie d. 1 października. (2)

Polityka gospodarcza Rosji sowieckiej

(a) „Neue Freie Presse“ donosi z Berlina, że Cziczeryn oświadczył wobec przedstawicieli wielkiego przemysłu niemieckiego, co następuje: Rząd sowiecki wydzierżawia

przedsiębiorstwa przemysłowe krajowcom, zaś cudzoziemcom udziela koncesji. Z pośród krajowców pierwszeństwo przy dzierżawieniu mają ci, którzy byli poprzednio właścicielami odnosnych przedsiębiorstw. Cudzoziemcy otrzymujący koncesje będą mieli zagwarantowane m. in. bezpieczeństwo prawne. Po ratyfikacji odpowiednich konwencji przez centralne władze sowieckie, nie będzie wobec koncesjonariuszy cudzoziemskich stosowany art. konstytucji sowieckiej, gloszący, że rząd ma prawo anulowania umów, jeżeli umowy te sprzeciwiają się interesom państwa sowieckiego. Rząd sowiecki udzielił znacznej ilości koncesji cudzoziemcom, a mianowicie Amerykanom, Anglikom i Norwegom. Koncesje te obejmują eksploatację lasów i kopalń oraz stają nowia koncesje rolne. Specjalnym typem przedsiębiorstw w Rosji są obecnie przedsiębiorstwa mieszane, w których uczestniczy kapitał państwowy i prywatny. Wkońcu zaznaczył Cziczeryn, że rząd sowiecki udziela koncesji tylko obywatelom należącym do narodów, w stosunkach z którymi rząd sowiecki nie napotyka na żadne trudności polityczne.

Monopol handlu zagranicznego w Rosji utrzymany.

(—) Podczas konferencji przedstawicieli komisariatu handlu zagranicznego w dniach 16 i 18 czerwca postanowiono utrzymać nadal monopol handlu zagranicznego. Monopol ten stanowi podstawę rosyjsko-sowieckiej gospodarki ludowej i nic nie może wpłynąć na rząd ażeby odstąpił od powziętej uchwały. Za utrzymaniem monopolu handlu zagranicznego przemawiał zwłaszcza nowo zamianowany zastępca Lenina, Rykow. (A. P.) (5)

Stan zasiewów.

— Stan zasiewów w końcu maja br. dla całej Polski w porównaniu z miesiącem kwietniem r. b. i majem 1921 r. przeciętnie wykazuje na ogół nieznaczne pogorszenie zasiewów ozimych, spowodowane dość niską temperaturą w pierwszej połowie maja i posadzoną obejmującą środkową część Polski. Większe opady były na krańcach Polski głównie zachodnich i południowych i tam też nastąpiło polepszenie zasiewów ozimych. Zasiewy czarne na ogół przedstawiają się średnio, kończy się zaś, tak i pastwiska gorzej.

W porównaniu z rokiem ubiegłym stan zasiewów jest gorszy, jednak wobec tego, że zwiększono obszar zasiany, o ile nie nastąpi pogorszenie lub polepszenie, należy się spodziewać ogólnych zbiorów w całym państwie dla pszenicy w ilości nie mniejszej niż w roku ubiegłym dla żyta około 5 procent więcej niż 1921 roku. Zbiór zaś siana pierwszego pokosu możliwe że wypadnie o 10 — 15 proc. mniejszy niż w roku ubiegłym. (7)

Gielda warszawska z d. 24 b. m.

4 1/2% listy ziem.	100 mk. 59	Dolar. St. Zjd	4500 4490
6% obl. m. Warsz.	125	Marki niem	15,50 15,45
5% obl. m. warsz.	220—	Franki franc.	385
		Funty	19700. 19850

Czeki i wpłaty.

Belgja	369	Londyn	19925—19850
Berlin	13.40	Nowy Jork	4515—
Gdańsk	15.54	Paryż	587 390
Praga	87.50	Wiedeń	25.75

Akcje.

Bank hand.	6375 6300	Ostrowiec	8350
" Dyskont	3500	Radzki	2550*
" Kredyt	3500—3400	Starachowice	6150
" Zjed. z. pol	1350	Zyrardów	76000
Cukier	42500	Borkowski	1875
Drzewo	1600	Zegluga	1900
Lilpop	3975	Jablkowski	1852
		Naita	1925

Z czarnej giełdy warszawskiej.

Dolary	4400	Ruble złote	223000
Franki	385	Ruble srebrne	1460
Funty	19500	Bilon srebrny	680
Marki niem.	13.70		

Gielda łódzka z d. b. 24 m. 1922 r.

dolar St. Zjd.	4490, 4500	Marki niem g.	13,45 13,50
czeki	4525— 4540	czeki	13,20 15,60
		obligacje	88

Polacy jako przodownicy edukacyjni w świecie

Pismo Chicagoskie „The Daily News” umieściło następujący krótki lecz wielce sympatyczny artykuł na temat powyższy:

„W Polsce pracują obecnie nad planami upamiętnienia w przyszłym roku 150-tej rocznicy utworzenia Polskiej Narodowej Komisji Edukacyjnej w październiku roku 1773.

„Chociaż fakt ten nie jest docenianym należyście w dzisiejszym świecie zachodnim należy jednak zdawać sobie sprawę z tego, że Polska była pierwszym krajem, który pojął, że jest obowiązkiem narodu dostarczyć udogodnień edukacyjnych dla każdego dziecka. W roku 1773 sejm polski utworzył Narodową Komisję Edukacyjną tworząc przez to pierwsze ministerjum oświaty w Europie. a faktycznie, i całym świecie.

„Cel Komisji był dwoisty. Pragnęła ona ustanowić system publicznego nauczania niezależny zupełnie od wpływu kleru i umożliwić całemu obywatelstwu możność korzystania z udogodnień edukacyjnych.

„Zrozumiała jest rzeczą, że polacy dzisiejsi czują się dumni, że ich naród, jeszcze przed rozbiorem, był przodownikiem w rozwoju popularnego nauczania i są oni zdeterminowani by odzyskać stracony grunt w czasie mnogich lat niewoli.”

Spekulacja na książki

Pierwsze wydania cenione były zawsze przez bibliofilów. Ale dawniej poszukiwanie takich rzadkości ograniczało się do klasyków. Dziś „manja” pierwszych wydań rozpostarła się tak, że wydane w zeszłym roku powieści w katalogach antykwarzy londyńskich wyższe mają ceny niż nowy egzemplarz drugiego

lub trzeciego wydania. Głównie manja ta panuje w Anglii i w Ameryce. Książka, której cena niedawno była około 9 szylingów, w katalogu ceniona jest 12. Czasem cena jest podwójna, ale najwyższe ceny osiągają wczesne wydania poety Masefieda i naszego rodaka Conrada (Józef Korzeniowski). Za Masefieda „Salt Water Ballads” którego kosztowały kilka szylingów, dziś żądają i płacą 8 funtów (około 112 tysięcy marek polskich). Książki te nie są kupowane dla lektury ale badzto jako spekulacja w nadziei że cena pójdzie jeszcze w górę, albo dla zadowolenia snobizmu parweniuzów, chępiących się zbiorami obrazów i ksiązek, dla których nie mają najmniejszego zrozumienia.

Popierajcie przemysł polski!

Wielka Zabawa na Kresy Wschodnie

Dziś odbędzie się Wielka Zabawa w Helenowie. Program zabawy nader urozmaicony. To, czego nie bywało jeszcze w tym roku: Konkurs piękności — najpiękniejsza z Łodzianek ma szansę do wygrania 2-ch milionów marek i piękny bukiet ofiarowany przez p. STILLERÓWNE ul. Piotrkowska № 4. Prócz tego loteria fantowa, tańce, występ chórów imienia Moniuszki, solo skrzypce znanego Ł. Dworakowskiego, dwie orkiestry i t. d.

Zainteresowanie zabawą olbrzymie, dochód bowiem przeznaczony na rzecz odbudowy kresów. Piękne Łodzianki i Łodzianie wszyscy wybierzajcie się na zabawę. 2823K

Inteligentny

pan 32 lata nauczyciel gimnazjum nawiąże korespondencję z młodą inteligentną muzykalną panią w celu matrymonialn. Oferty sub „Rosjanin” do Rozwoju do dn. 30 bm. 2819:1

W dniu 29 b. m. o godz. 10 rano (czwartek) odbędzie się w Chłodniach Hali Targowej Plac Kazimierza Wielkiego w Warszawie

Dobrowolna Licytacja Pomorskich Serów i Masła w różnych gatunkach i partjach od 100 do 5000 kg.

Interesantow pragnących tanio nabyć artykułu znane ze swej jakości zaprasza uprzejmie:

Centrala Przetargów Artyk. Mlecznych

W Warszawie, Plac Kazimierza Wielkiego, Hale Targowe Chłodnie—Telefon 859.

N. B. także sprzedaje się sery i masło z wolnej ręki w każdej porze. 2806s

Wyjątkowa okazja

Sprzedam nieruchomość w śródmieściu z lokalem mieszkalnym, sklepem, warsztatem z kompletnym urządzeniem rzeźnickim i innymi ubikacjami zaraz do objęcia. Wiadomość: Kancelarja Rejenta Lisowskiego Łódź Piotrkowska 6 9704K

Marjanna Adamkiewicz

powróciła z Rosji 15 lipca 1914 r. do Łodzi i zaginęła kto by wiedział o takowej to proszę zawiadomić Meża Pałjanice Ziemi piotrkowskiej, Nowo-Pałna 29. W. Adamkiewicz. 2830p

Nowe transporty

Łubinu i maki żytniej

(od 16900 m. za worek 200 l.) nadeszły. Spółka Akc. Handlu Ziemiopłodami Sienkiewicza 40 tel. 782. 2831p

Barczo dobrego charakteru i gospodarna panna katoliczka lat 35 mająca 300,000 mk. posagu i wyprawę, pragnie poznać w celu matrymonialnym inteligentnego mężczyznę dzielnego, posiadającego mieszkanie.

Oferty z fotografią w administracji Rozwoju pod „Przeznaczenie” Anonimy wykluczone. 2815p

Sklep frontowy

w śródmieściu nieduży (pożądana ul. Piotrkowska) jest poszukiwany. Oferty składać w admin. „Rozwoju” pod „E. B. 17.” 2821K

Wyższa szkoła kroju i szycia

„Józefiny”

nagrodzona na wystawie pracy-kobiet w Warszawie złotym medalem, w Belgji srebrnym i dyplomami uznania

Łódź, Piotrkowska 163,

Kursy wyższe i niższe Metoda kroja podług systemu francuskiego i angielskiego Gruntowna nauka pasowania mierznie i upinania Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przyszkole duża pracownia sukien, gdzie uczennice nabierają wprawy i gustu. Specjalny oddział artystycz. haftu i rysunków. Po złożeniu egzamina w Cechu otrzymują patenty cechowe, lub świadectwa prywatne. Na miejscu duży wybór manekinów 2815K1

Dom

do sprzedania o dziesięciu mieszkańach wraz ze składem trzmiem i morgowym sadem owocowym w Tusznynie, wiadomość Skałski Teofil. (2771K

Dr.

Tadeusz Skibiński

Choroby kobiece i akuszerja godz. przyjęć 5—6 popoł. Piotrkowska 175. Nr. 311 W.U.Z. (2793K

Motocykl

5 konny, w ruchu w najlepszym stanie tanio do sprzedania. Senatorska 3 I piętro od 4 do 9. Tramwaj № 4. 2815K

18 pni pszczoł

w ulach nadstawkowych Lewickiego 2 pni w ulach Runsa i sztuczne węże do sprzedania Juliusza 27 (2832K

Chłopiec

lat 17 do 18 potrzebny, zgłosić się Główna 59. Sklep, firmy SS nów F. Meyer. 2814p

Przybłąkała się koza właściciel może odebrać Drownowska 101 Kuzitowicz 6412—3

Za wyrobienie mi posady dobrej wynagrodze mogę przyjąć woźnego portjera pomocnika buchaltera lub w ekspedycji handlowej oferty do Rozwoju pod „A. B.” 6407—1

Zagubione dokumenty

Jankiewicz Ludwik zagubił paszport polski wydany w gm Niewiesz legitymacja na rower patent na przewóz maki oraz karta wojskowa 6559—1

Jakób Józef Kutner zagubił paszport polski wydany w Łodzi 6542—1

Wankiewicz Stanisław zagubił kartę bezterminowego orlopu wydaną z P. K. U. Lublin paszport rosyjski i świadectwo 6565—2

Below Robertowi skradziono paszport polski wydany przez Komendę Policji Państwowej w Łodzi za Nr. 159 15 | II. 3

Lajzer Jose Woiniewicz z Ozorkowa zagubił paszport polski wydany w Ozorkowie 6585—1

Delung Stefan zagubił kartę restrykcyjną wydaną w Łodzi Nr 1648—D 6596—2

Komorowski Franciszek zagubił paszport niemiecki rodzinny wydany w Łodzi 6592—2

Juzko Jadwiga zagubiła dowód osobisty kolejowy wydany ze stacji Zgierz 10365 6599—2

Olejniczak Walenty zagubił nad kartę paszportową, wydaną w fabryce Gayera 6580—2

Szymczak Antoni zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi 6451—3

Kucharski Stanisław zagubił paszport polski wydany w Łodzi oraz kartę powołania wydaną w P. K. U. w Łodzi 6410—3

Przysposobiam do egzaminu w zakresie klas sześciu szkół realnych Piotrkowska 188 sklep 6434—8

ZAMIENIE mieszkanie przy Konstantynowskiej 2 pokoje z kuchnią słoneczną na takie same w dzielnicy południowej zgłoszenia pod lit. „M. M.” 6443—6

Letnisko w majątku do wynajęcia w bardzo suchej i zdrowej okolicy (dla chrześcijan) wiadomość Przejazd 32 Jaroszewski 6435—5

WYPOZYCZALNIA ksiąg i runki dogodnie „Osniwo” Sienkiewicza 67 Rościszewska 6436—1

ZURNALI mód francusk. wy pożyczanie „Osniwo” Sienkiewicza 67 Rdściszewska 6439—1

Uczeń kl. 7 udziela korepetycji na miejscu względnie na prowincji w Zakwicach oferty w Rozwoju pod „M. W.” 6440—2

PIEGI
Przyszcze, węgry i t. j. usuwa radykalnie krem „EROS” żądać w aptekach, drogerjach i perfumeryjach 144

Park Miejski
imienia
Staszica

ORKIESTRA FILHARMONICZNA
w Łodzi urządzić będzie w sezonie letnim w
w każdą sobotę od godz. 3.30—5.30 po poł.
Koncerty popołudniowe
oraz w niedzielę i dni świąt. od g. 12—2 ppoł.
Poranki ludowe
pod egidą kom. kult.-oświat. przy mag. m. Łodzi

I Koncert Popołudn.
odbędzie się w sobotę dn.
24 b. m. o godz. 3.30 pp.
pod dyrekcją **TEODORA
RYDERA**. Solista **M. LE-
WAK** I koncertmistr
w programie: m. in. **CZA
KOWSKI III** część VI Sym-
fonji i kaprys włoski: **Grieg:**
Suita, **Peer Gynt**, **Liszt** Polon.

I Poranek ludowy
poświęcony muzyce polskiej
pod dyrekcją **Teodora Rydera**
solista **M. Lewak** I koncertmistrz,
odbędzie się niedzielę dn. 25 b. m. o g. 12 w p.
Bilety w cenie mk. 200, dla członków Związków
Zawodowych Mk. 150 dla żołnierzy i uczniów
Mk. 100 do nabycia w kasie parku w sob. od
od 2 ppoł. i w niedzielę od 8 rano.

DRZEWO DĘBOWE suche i zdrowe w szczapach nadające się do
wyrobu i na opał

KOSY STYRYJSKIE do trawy
CEMENT
SMOŁĘ GAZOWĄ GORNOŚLĄSKĄ
PAPE
ROPE BENZYNOWĄ
SMARY i OLEJE (Vacum Oil et Comp.)
NAFTĘ oświetleniową, rafinowaną
DEKSTRYNĘ żółtą „superior”.
SOL JADALNĄ w kruchach
NAWOZY SZTUCZNE
MASZYNY i NARZĘDZIA ROLNICZE oraz części zapasowe

poleca:

Syndykat Rolniczy w Łodzi

Spółka Akcyjna

ul. Kilińskiego № 50. — Telefon № 196.

oraz oddziały: w Łasku, Brzezinach, Głownie, Zgierzu, Podde-
bicach, Widawie, Lutomiarsku i w Łodzi ul. Pańska № 33. 2736

MARGARYNĘ STARĄ

oraz wszelkie tłuszcze nadające się do fa-
brykacji i mydła, wszelką ilość kupuje i prosi o oferty

Dom Handlowy **A. BIELAWSKI, POZNAŃ**

ul. Wybickiego № 15. Telefon 52-06. 1781s3

Nowość!

FERD. BOHMA & Co

we Włocławku

kawa zbożowa wyborowego gatunku dla spożywców po 175 mk. za funt.

Skład fabryczny: DOM HANDLOWO PRZEMYSŁOWY

EDMUND BOGDANSKI, Łódź, Dzielna 32, 2783p

Żądać wszędzie!

„OGNIŠKO“

Spółka z ogr. odpow. w Łodzi, Andrzejka 22 | 24.

poleca kafele, berlińskie, kolorowe, i kwadratowe, oraz wszelkiego
rodzaju żelastwa wchodzącego w zakres zduński. 2772s3

OKAZJA!

W mieście przy stacji kolejowej Stryków jest do naty-
miastowej sprzedaży plac morgowy nadający się na wszel-
kie przedsiębiorstwa handlowe z kilkoma budynkami i wa-
żną wozową, w tymże wyrobiona konsesja i plan na budowę
młyna, 25 konny motor gazowy, 50,000 cegły, 100 korcy
wapna i 10 metrów drzewa, posesja może być sprzedana
bez materiałów. Wiadomość na miejscu Morawski 2789K

Kamień

budowlany, szabrowy, szosowy,
najtaniej dostawia w okolicy:
Łodzi i kolei Warsz. — Kalisz
Zgłoszenia listowne 3-go Maja
36 Śf. Pleszczyński. 2787K

Cement, Smar do wozów
Wapno
Gips

Tekturę smołowcową

Masę sklejną

Smole,

Cegłę i maczkę szamotową

polecają

Rosicki, Kawecki i S-ka

Sp. z ogr. odp.

PRZEJAZD 21, telef. 770.

814B

Najsolidniej po cenach przystępnych wykonuje wszelkie re-
peracje najprecyzyjniejszych zegarków, antyków oraz ze-
garów pokojowych, stróżowskich, automobilowych, wie-
żowych i t. d. we własnej pracowni

Jan Chmiel, Nawrot 4

Uwaga!

Uwaga!

Na życzenie reperacje wykonuje na czas pożądaną
akże posiadam na składzie zegary kontrolne. (884K)

Biuro Elektrotechniczne i Warsztat reperacyjny

P. Szule i S-ka ul. P. Szule

Łódź, Andrzejka № 9.

Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie elektrotechniki oraz
reperacje dynamo-maszyn i silników wszystkich systemów
Instalacje światła i siły. Regulowanie lamp łukowych
urządzenie sygnalizacji.

Wszelki materiał instalacyjny jak również żyrandole i
ampule stale na składzie. 2685s3

Poszukuje się dzielnego energicznego (2752K)

ZARZĄDZAJĄCEGO

do prowadzenia głównych list płacy i do załatwiania
wszelkich spraw urzędowych.

Pożądana jest tylko siła energiczna z dużym
doświadczeniem. Oferty pod „R. J.” do redakcji n. p.

Kupię

afelki do wykładania klozetów oraz kafele. Oferty do Roz-
woju pod „Tafle” 2709sq

Dr. F. Skusiewicz

ul. ANDRZEJA 11.

Choroby skórne i weneryczne
godziny przyjęć od 9—11 i od
5 do 7 i pół pp. Panie od 5—6
198—B—0

Dwa pokoje

mogą być razem lub poje-
dyńczo z utrzymaniem są do
wynajęcia. Oferty w „Roz-
woju” pod „Pokój 22”
2769p

Kto chce

kupić lub sprzedać majątek ziem-
ski, gospodarstwo, wille, dom,
hotel, interes handlowy i t. p.
niech się zgłosi z całym zaufa-
niem do biura Fortuna Łódź ul
Wólczańska 165 róg Karola
2741p

Do gospodarzy!

Poszukuję 2 lub 1 pokoju z
kuchnią w dzielnicy górnej bliz-
ko tramwaju, od lokatorów zgło-
szeń nie przyjmuje. Zgłoszenia
do Rowoju pod „S Z” (2603d1)

Grand-Kino

2810s1

Ostatnie dwa dni!

DENUNCJANTKA

Dramat życiowy w 3 aktach duńskiej wytwórni „Nordisk“ w Kopenhadze.

Ostatnie dwa dni!

W roli głównej znana duńska kinodiva

Klara Vieth.

Teatr letni
Scalaw Ogrodzie
bufet czynnyWystępy światowych
sił Varieté

Nowy repertuar

Występy światowych
sił Varieté

Dziś cała Łódź się spotyka w ogrodzie Scali

we wtorek dn. 26.VI. Benefis ulub. publ. Belli Fries i M. Gryniewskiego.

Kino Popularne

Konstantynowska 16.

Od dziś do wtorku 27 czer. rb.

Wielka sens. Clou sezonu

MISTRZ I ZBIEG (Tajemniczy osobnik)

Wielki sensacyjno — awanturniczny dramat w 6—ciu aktach ze słynnym detektywem
STUART WEBBS IEM w roli głównej. (2811K)ANONS: Pierwszy raz w Ło-
dź. Od wtorku dn. 27-go czer-
weca r. b. Wielki sensacyjno
amerykański program.Dzieje poszukiw. skarbów
w 6—ciu aktachszukamy związku handlowego, kooperatyw lub władz wojskowych i t. d. na sprze-
daż większych ilości

SERA TYLŻYCKIEGO

w każdym gatunku.

Do natychmiastowego nabycia polecamy 5 wagonów najwięcej dającego

TORUNSKA FABRYKA SERA

właśc. Gustaw O. Szyttenholm

Toruń, ul. Bydgoska 102

Adr. telegr.: Fabryka sera — Telefon 849.

2780K)

Uboyczny dochód dla
każdego pracownego
obywatelaListy i zapytania pod
adresem„SANATOR“ 6
Bydgoszcz

100.000 mk. i więcej miesięcznie

stałego, uczciwego zarobku może mieć każdy nauczyciel
wiejski, pisarz gminny, organista, wogóle każdy pracow-
ty człowiek na wsi przy pozasłużbowej pracy może

zarobić. (2754K)

Łódzka Straż Ogniowa Ochotnicza.

W sobotę dn. 8 lipca o godz. 6 wieczorem odbędzie się w sali III oddziału
przy ulicy Siekiewicza № 54.

Doroczne Walne Zgromadzenie

członków Łódzkiej Straży Ogniowej Ochotniczej z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie Zebrania
2. Uczczenie zmarłych Druhów
3. Wybór przewodniczącego i assesorów
4. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia
5. Odczytanie sprawozdania za rok 1921
6. Odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej
7. zatwierdzenie budżetu za rok 1922
8. Wybór 2 członków Zarządu na miejsce ustępujących
9. Wybór 3 członków Komisji Rewizyjnej
10. Wybór 3 zastępców tejże komisji
11. Wnioski członków, które winny być zgłaszane piśmiennie na tydzień przed
Walnem Zgromadzeniem

P. S. Uprasza się o punktualne i liczne przybycie członków tak czynnych, jak i
dopierających Ł. S. O. O. 2827-4Zawodowa Szkoła kroju szycia i robót ręcznych
Odznaczona złotym medalem

Mistrzynie cechu A. KOPYDŁOWSKIEJ

Łódź, Piotrkowska 154.

Kurs kroju, pasowania i modelowania. Kurs szycia i mie-
rzenia. Kurs wszelkich robót ręcznych, sjojdu, robót freblowskich
inteligentstwa. Dla pracujących kursy wieczorowe. 2563K
Po skończonym kursie, uczennice otrzymują świadectwa.
Zapisy w kancelarii szkoły od 10 do 12. Sprzedaż tkanin 802a

Poszukuję

pracy biurowej w charakterze
praktykantki płatnej ze znajo-
mością buchalterji, koresponden-
cji polskiej, pisania na maszynie
i stenografji. Chętnie na wyjazd
Świadectwo na żądanie, ul. Po-
przečna 6—13. Łącińska. 802a

Zyto

parę mórg na psiu jest do
sprzedania wiadomość,
Łódź, Radwańska № 34. R.
Wolicki lub na miejscu w
Zgierzu Konstantynowska 11
w niedzielę w godz. popołu-
dniowych. 2820p

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycz-
nych i skórnych.
Ul. Ewangelicka 2. Godz. przy-
jęć od 9—2 i 6—8.
Panie od 5—6. 3021

Na wyplatę

towary męskie i damskie
płótno.Ch. Markowicz S-ka
Piotrkowska 37 podwórko.
2797pM niedzielę dn. 18 czer-
weca wieczorem wyszedł z do-
mu przy ul. Zgierskiej 5 16 let-
ni chłopiec

Abram Dawid Cukierman

miał na sobie zieloną bluzę, ja-
sne spodnie, brązową czapkę.
Ktoby cokolwiek wiedział o po-
wyższym proszony jest o zawiad-
domienie za nagrodą Zgierska 5
H. R. Cukierman. (2776K)

Tokarza

zdolnego na rewolwerówkę, kilk-
u zdolnych terminatorów ślusars-
kich, tokarskich i lakierniczych
poszukuje Emil Krygier uli. Mi-
ła Nr. 6 (obok Rzgowskiej 33)
2792K

ROBOTNICZY

Taniej niż na Piotrkowskiej, w
tej samej cenie jak na starów-
ce, poleca gotowe ubrania no-
we i używane polski sklep ubra-
R. KEMPNY, ul. Nawrot 41.
Róg Kilińskiego o.

Dr. Zygmunt Ługowski

ul. Konstantynowska 31
Choroby kobiece i akuszerja
przyjmuje od 8 do 7 po poł.
1342a W. U. Z. zd. 1—III-22

Dr. med.

Henryk Bergson

powrócił
akuszerja i choroby kobiece
Dzielnia 6 od 4 do 5
№ 304 W. U. Z. (2822K)

Kupuje meble

dywany, maszyny do szycia
futra, garderobę i sprzęt
domowe. WAJCMAN
Dzielnia 19 (2552K)

Dr. Stanisław Pzybylski

ginekolog
b. asystent profesora Rosnora
Kadera ordynujący przez szereg
lat w Francuskiej ordynacji
w tym roku w Krylaty w willi
pod Orlem 2678s8

KUPUJĘ

brylanty, złoto, srebro, zegark
ozuterje, stare zęby, placę naj-
lepiej Konstantynowska 7
MILICH prawa of 1 p.
2250K

Dr. Chylewski

Główna 51, róg Kilińskiego
Choroby kobiece, akuszerja
przyjmuje od 9-10 i 5-7
2513 7 k

Dr. STAWOWCZYK

Sienkiewicza 29.
Choroby wener. i skórne
Przyjm. od 9—10 i 5—7. (209p)

Wznowił przyjęcie

Dr. med. P. Langbard

Zawadzka 10.
choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od 8—12 i od 5—8
w niedzielę przed poł.

rawcowe, bielizniarki

Wzennice poszukuje Wytwórnia bielizny Kilińskiego 103. 2809p

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

AAAA Kupuje meble dywany garderobę bieliznę ma szynę do szycia placę najwyższe ceny Łazienki Benedykta 28 m. 15 parter 5978-15

AAA Kredens duży kontuar stołki i inne nadające się dla kawiarni lub restauracji sprzedam tanio Wodna 19 stolarnia 6368-2

AAA Na wypłatę towary damskie męskie otaminy batusy kretony musliny szewioty Kilińskiego 40 front 2 piętro m. 10 6237-5

AA Meble sypialnie stołowe szafy łóżka stoły krzesła otomany kozetki krzesła wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przez dziecko Piotrkowska 108 6262-0

AA Meble łóżka z materacami szafę bielizniarkę i inne sprzedam tanio Piotrkowska 69 prawa oficyna 1 wejście i piętr.

A Meble sypialnego stołowego salonu szafy otomany lustra leżanką biurko zegar wyprzedam tanio byle zaraz Piotrkowska 225-5 6310-2

A Łóżka szafy garderoby kredensa krzesła lustra stół otomany gabinet sprzedam Sienkiewicza 59-21 oficyna pierwsze piętro drugie wejście 6343-3

ZARYBEK karpi tegoroczny czysto królewski gatunek w każdej ilości i w każdym czasie od 1 do 2 cali długości 600 marek kopa sprzedaje A. Stefański Ruda Pabjanicka. 2807

Zaraz do sprzedania ma biuro Fortuna Wólczańska 165 domy od 2-5 milionów w Łodzi i pod Łodzią 6318-1

Warsztaty stolarskie 20 sztuk sprzedam tanio Krzyżowski i Spółka Napiórkowskiego 7 6367-5

Z powodu choroby męża sprzedam piwiarnię prosperującą 18 lat przy placie kolejki Kalskiej Nowo-Kątna 4 6371-2

Sliczne 3 sklepy rzeźnicze i 2 placę w Łodzi sprzedam Rzeźnik Napiórkowskiego 12 6372-1

Kopyta używane wyprzedam pracownia obuwia Główna 47 6374-2

Sliczne sklepy i domki w Łodzi do sprzedania agent biura Fortuna Rzeźnik Napiórkowskiego 12 6373-3

Mam do sprzedania 6 warsztatów ręcznych i wszystkie dodatki do tego cena 260,000 m. wiadomość Piotrkowska 284-51 Górny Rynek 6375-2

Do sprzedania domek z ogrodem w Rudzie wiadomość Piotrkowska 307 restauracja 6378-2

Maszyna do szycia Singera męska jest do sprzedania przy Nowo-Zarzewskiej Łomżyńska 16 Konczak 6382-2

Sprzedam harmonję trzyczęstościową i 4 maszyny półczęstościowe Wodna 15 Olejniczak 6387-2

Kupię gospodarzkę niedałą blisko Łodzi oferty wraz z podaniem ceny proszę składać w redakcji Rozwoju pod Gospodarka 6286-2

Sklep spożywczy do sprzedania z wygodnym mieszkaniem wiadomość Słowiańska 6 1 piętro front n. Tomalak 6394-2

Do sprzedania sklep galanteryjny Aleksandrowska 56 6350-1

Power do sprzedania w dobrym stanie wolne koło Ogrodowa 28 sień 3-4

Power wolne koło w bardzo dobrym stanie do sprzedania Wyzera 35 6398-1

Sklep spożywczy 2 pokoje i przedsiónek do sprzedania Widzew Niska 1 6404-2

Sklep spożywczy jest do sprzedania Radogoszcz Profesorska 4 u Gramsa 6351-1

Do sprzedania duża lodówka pokojowa 2 szafka Przejazd 40-4 6354-1

Plac 40x30 łokci w Łodzi przy Nowo-Cegielnianej do sprzedania oferty pod „T. S.” do adm. Rozwoju 6364-1

20.000 osób

podziwiało dotychczas genialny obraz kinowy

„INDYJSKI GROBOWIEC”

Ulegając przemilnym prośbom: ustnym, telegraficznym, osobistym, telefonicznym, listownym postanowiliśmy pozostawić „Indyjski Grobowiec” jeszcze na afiszu: ale tym razem nieodwołalnie już na kilka dni; Pragniemy w ten sposób dać możność obejrzenia tego arcyfilmu tym, którzy go jeszcze nie widzieli, a zobaczyć pragną.

279381

Plac 3 morgowy w Rudzie Pałanińskiej do sprzedania wiadomość w sklepie galanteryjnym Nawot 56 6341-2

Sklep z towarami z jednym mieszkaniem tanio sprzedam zaraz Lubelska 12 wprost Napiórkowskiego 6349-3

Do sprzedania pompa kręciona wiadomość Kilińskiego 126 u gospodarza do mu. 6340-1

Sprzedam dom pod Łodzią Kilińskiego wiadomość Kołosa i I. Sikorski 6357-1

Zaraz do sprzedania sklep spożywczy na ul. Przejazd mieszkaniem oddaje wzajemnie oferty pod zaraz w Rozwoju 6361-1

Sprzedam szafę materace kana do szycia i różnemieble Kruca 4-18 6362-1

Magiel sprzedam na wynos wiadomość Gubernatorska 31 od 2-1 6291-3

Sprzedam dom 3 piętrowy za 10 mil. Kilińskiego 225 rząd ca 6305-3

Okazyjnie ebrączki słubne złote pierścienie oraz garderoba nowa i używana sklep komiwojny Główna 33 6307-7

Wypuje złoto srebro biżuterje oraz raz garderobę używaną Rutkowska Główna 33 6308-16

Kupię dachówkę kilka tysięcy oferty z ceną w Rozwoju Dachówka 2708-3

Maszyna Singera mała członko wa nożna sprzedam Brzezińska 43 u stolarza 6438-1

Sklep spożywczy z dwoma mieszkaniem do sprzedania z powodu wyjazdu dobrze prosperujący od zaraz Wodna 15 W. Wojtalczyk 6441-3

Fotowark 50 móg w okolicy Łodzi z budynkami inwentaryzacja ze sprzętami sprzedam ceną przystępną oferty do redak. Rozwoju pod Fotowark 6427-2

Sprzedam za 4 miliony dom i za 3 i pół sklep Kilińskiego 101 m. 2 Szmyt 6435-3

Sprzedam dom za 15 milionów w centrum miasta z wygodami Kilińskiego 101-2 Szmyt. 6432-4

Sprzedam dom ul. Ołcerska 19 6411-2

Poszukuje placu w Łodzi do kupienia oferty pod Plac do Rozwoju 6408-3

Sklep dobrze prosperujący sprzedam z powodu wyjazdu Kilińskiego 197 6409-7

Sklep rzeźniczy do sprzedania z powodu wyjazdu w dobrym punkcie wiadomość Ogrodowa 44 u Szulca 6418-3

Do sprzedania domy placę sad willa gospodarstwo rolne wiadomość ul. Reja 9 Kubis przy Brzezińskiej 104 6416-1

Power sprzedam tanio Anny 20 m. 2 zastać przed południem 6413-1

Sprzedam dwa sklepy od zaraz Tuszyńska 13 Chojny 6428-3

Okazyjnie sprzedam duży stół je sionowy maszynę do szycia skrzypca pantofelki damskie czarne otomana Kilińskiego 77 parter front od 3-7 6426-2

Sklep spożywczy do sprzedania w dobrym punkcie Kilińskiego 191 róg Senatorskiej 6420-3

Do sprzedania plac rogowy Tarzańska 11 wiadomość na miejscu 6419-1

Różne:

potrzebna sumienna bufetowa obeznana w handlu do piwaralni wiadomość Sienkiewicza 29 6347-1

putynowana nauczycielka udziela lekcji na fortepianie i francuskiego Piotrkowska 113-14 od 6-6 6402-3

potrzebna skromna uczciwa służąca lat 15-18 Aleksandrowska 28 Bratkowska 6403-1

Nagrody 200,000 mk. zaginął pierścionek z 3 ma brylantami wiadomość Poddebice Za krzewski 6399-3

potrzebny pomocnik do kowala Szosa Konstantynowska 14 Bruss Dembski 6391-2

2 maturzystów poszukuje korepetycji zgłaszać się Brzezińska 29-4 6386-2

Warszawska krawcowa przyjmuje kostjmy okrycia suknie po bardzo przystępnej cenie Juliusza 22-18 6400-2

Potrzebna inteligentna panienka do przepisywania recept. Brzezińska 56 apteka 6393-1

Zdemob. sierżant samotny 4 kil katolik poszukuje jakiego kolwiek zajęcia taskawe oferty pod „S. O.” do Rozwoju 6395-2

Potrzebna zdolna prasowaczka na koszule i drobiazgi Gdańska 5 (Długa) pralnia 6383-1

Krawcowa przyjmuje do szycia bieliznę damską i męską, różne przeróbki Karola 20-5 od 4 pp. 6390-1

Miljon marek włożę do korzyśnego interesu lub pożyczę oferty pod Stella 6370-1

poszukuje jednego pokoju z całodziennym utrzymaniem u samotnej osoby oferty sub. Handlowiec 6366-1

pokoju z kuchnią poszukuje od lipca lub później oferty w Rozwoju pod „200,000” 6406-3

Do mieczarni potrzebna jest na tychmiast zdolna służąca za dobrem wynagrodzeniem Łąkowa 22 6405-2

Od lipca letnie kursy francuskiego poprawki konwersacja Kilińskiego 77 od 3-7 6425-1

Młoda osoba poszukuje zajęcia na wieś z dzieckiem za mieniem wynagrodzeniem może zając się dziećmi i szyćmi ofertę dla poszukującej 6430-2

Potrzebny chłopiec biurowy od powieźdialnych rodziców zgłoszenia od 11-12 Piotrkowska 81 Towarzystwo Ubezpieczeń 6429-1

Potrzebna kucharka i pomywaczka do restauracji Dzielna 44 6424-3

Udzielam lekcji i przyspasabiam w zakresie sześciu klas ul. 6-go Sierpnia 14 pralnia 6423-2

Krawcowa poszukuje szycia w domach prywatnych i na wyjazd Gdańska 21-6 6422-3

potrzebny podręczny szewski wki Franciszkańska 61-44 Wozniak 6421-1

Prasowaczka do pralni Al. Kościuszki 41 6417-2

potrzebna dziewczyna do sprzątania Piotrkowska 45 cakternia 6415-1

Dwa pokoje z przedpokojem kuchnią elektrycznym oświetleniem skromne umeblowanie tanio do odstąpienia od zaraz wiadomość Andrzeja 4 skład win 6414-2

Unieważniam zagubiony kwit zaliczkowy firmy M. Kalecki № 5271 płatny 20 b. m. na sumę 23,200 mk. Tadeusz Slusarz 6442-3

OGŁOSZEN PRZED TEKSTEM I W TEKSCIE — 180 mk. ZWYCZAJNE — 40 mk. wśród drobnych — 80 mk. NEKROLOGI — 90 mk., KOMUNIKATY — 100 mk. DROBNE OGŁOSZENIA BEZTERMINOWE — 10 mk. ZA WYDZIAŁY — 50 proc. DROŻEJ ZAGRANICZNE 100 proc. DROŻEJ, Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 lamy, za tekstem 1 lamę.

ARTYKULY bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zam. wiad. „Rozwój” w Zgierzu u p. Lachy Janicachi u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

Każda nowa podwzka obowiązuje już przwiete ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Red. odpowiedzialny Seweryn Bańkowski

W. Hoczni W. Czajewskiego